

Årsrapport 2015

MelhusBanken i 2015

2015 har vært et godt og begivenhetsrikt år for MelhusBanken. Banken bygger sin drift rundt god kundebehandling og god rådgiving. Hos oss er det enkelt for kundene å komme i kontakt med sin rådgiver, og rådgiveren har kompetanse og fullmakter til å hjelpe kundene frem til beste løsning for kunden. Også i 2015 har banken hatt en vekst i kundemassen som er større enn markedsveksten. Økningen i antall kunder er fulgt av en økning i bankens utlåns-, forsikrings- og spareportefølje.

Gjennom 2015 har konkurransen om kundene blitt hardere. MelhusBanken har vært aktiv i denne konkurransen for å sikre vekst i kundemassen. Dette har gitt bedre vilkår for både bankes kunder. Samtidig har banken opprettholdt sine totale inntekter gjennom den veksten vi har hatt. Banken avslutter også året med et godt resultat på 48 mill kr etter skatt. Bankens ansatte fortjener en stor takk for innsatsen og resultatene i året som har gått.

En viktig del av bankens kundeaktiviteter er samarbeidet med Heimdal Eiendomsmegling AS. Gjennom samarbeidet kan vi tilby både megler og banktjenester på en god måte til kundene. I januar 2016 økte vi vår eierandel i Heimdal Eiendomsmegling AS fra 20% til 51%.

I 2014 hadde vi stor fokus på utvikling av våre avdelinger i Melhus kommune, og da særlig avdelingene på Ler og Korsvegen. I 2015 har vi flyttet til nye og tidsriktige lokaler på Heimdal og Trondheim sentrum (Solsiden). Mot slutten av året åpnet vi også en avdeling sammen med Heimdal Eiendomsmegling AS sin avdeling på Rosten.

2015 vil særlig huskes for bankens 175 års jubileum. MelhusBanken er Norges eldste bank som fremdeles innehar samme navn som ved stiftelsen av banken. Ved planleggingen av jubileet ønsket vi oss en bred feiring som engasjerte mange. Når vi nå oppsummerer så kan vi konkludere med at det greide vi. Vi startet med konsert med Bjørn Eidsvaag i en fullsatt Melhus kirke, før vi på vårparten hadde feiringer ved alle avdelingene. Etter sommerferien inviterte vi alle som ønsket til konsert og servering på toppen av Vassfjellet. Vi ønsket å bytte ut en finere jubileumsmiddag for noen få med en opplevelse for alle. Og det ble en fantastisk dag i solskinet på fjelltoppen sammen med ca. 1.300 som fant veien til topps.

Neste arrangement ble åpen gård på Øya videregående skole. Sammen med skolen og Bondelagene i kommunen fikk vi vist frem mye av det beste i landbruk, dyrehold, lokal mat og håndverk samt friluftsliv. Til sammen var det ca 3.500 små og store som trosset regnet og kom på åpen gård. Avslutningsvis kom Åge Aleksandersen og sambandet til Bankhallen og fylte den med 2.000 festglade gjester og stor stemning. Jubileet har sammen med vårt generelt store engasjement innenfor kultur og idrettsliv satt sitt preg på Melhus.

Når vi nå står i starten på 2016 så har oljeprisfallet medført redusert vekst for norsk økonomi og det er usikkerhet om utviklingen fremover. Dette gjør at våre kunder må kunne håndtere en evt svekket økonomisk situasjon. Gjennom god rådgiving sørger vi for at våre kunder og banken ikke kommer i en situasjon hvor kundene ikke har kontroll på gjelden. Dette vises også av bankens relativt lave tap og synkende nivå på misligholdte lån.

Ragnar Torland

Banksjef

Innhold

Styrets årsberetning	4
1. Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse	4
1.1. Bankens virksomhet og styrende organer.....	4
1.2. Selskapskapital og utbytte	8
1.3. Redegjørelse samfunnsansvar, arbeidsmiljø, likestilling og miljø	8
1.4. Risikostyring	9
1.5. Eika Gruppen.....	10
1.6. Datterselskap og tilknyttede selskaper	11
1.7. Bankens sponsor og gavevirksomhet	12
2. Finansielle resultater.....	13
2.1. Makroøkonomiske forhold	13
2.2. Bankens årsregnskap	15
2.3. Årsresultat og disposisjoner.....	19
Resultatregnskap	20
Balanseregnskap	21
Endring i egenkapital.....	22
Kontantstrømoppstilling	23
Noter	24
Kontrollkomiteens melding	64
Revisjonsberetning	65
Hovedtall i MelhusBanken	67
Forstanderskapet.....	68

MelhusBanken er en av Norges eldste sparebanker etablert i 1840. Banken har sitt hovedkontor i Melhus sentrum, og avdelingskontorer i Trondheim sentrum, Heimdal, Rosten, Ler og Korsvegen. Banken har ca. 17.700 registrerte kunder og en forvaltningskapital inkl. plassering i Eika Boligkreditt på ca. 8,2 mrd. kroner ved årsskiftet.

MelhusBanken er en børsnotert bank med egen verdipapirkonsesjon. Gjennom Eika Gruppens selskaper og andre leverandører tilbyr banken et høykvalitets fullserviceprodukt innen bank- og forsikringstjenester til bedrifter, landbruk og privatpersoner. Banken er medeier i Heimdal Eiendomsmegling AS og Melhus Regnskap AS.

MelhusBanken setter kunden i sentrum. Vår visjon er **"Vi Oppfyller Drømmer"**. Dette gjør vi gjennom våre kjerneverdier **Dyktig, Imøtekommende og Nær**.

Nøkkeltall	2015	2014
Forvaltningskapital	6.983.297	6.415.514
Utlån inkl. EBK	7.553.923	6.943.400
Utlånsvekst inkl. EBK	8,8 %	7,5 %
Innskudd i % av utlån	64,25 %	70,30 %
Ren kjernekapitaldeknin	15,02 %	14,14 %
Resultat før skatt	65.372	87.452
Rentenetto	1,78 %	1,86 %
Egenkapitalavkastning	8,52 %	12,66 %
K/I	56,00 %	41,26 %
Tapsprosent	0,09 %	0,14 %
Utbytte pr. bevis	8,50	9,00

Banken la om sin pensjonsordning i 2014. Dette medførte en tilbakeføring av pensjonsforpliktelsene i 2014. Sett bort fra denne tilbakeføringen ville fjorårets resultat før skatt vært 72.2 mill og egenkapitalavkastning og K/I vært hhv. 10,4% og 50,6%.

1. Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

Eierstyring og selskapsledelse i MelhusBanken omfatter de verdier, mål og prinsipper som banken styres og kontrolleres etter. MelhusBanken følger norsk anbefaling vedrørende temaet eierstyring og selskapsledelse utarbeidet av sentrale interesseorganisasjoner. Anbefalingen retter seg først og fremst mot aksjeselskaper notert på Oslo Børs.

Formålet med anbefalingen er at børsnoterte selskaper skal ha en modell for eierstyring og selskapsledelse som klargjør rolledeling mellom eiere, styret og daglig ledelse ut over det som følger av lovgivning.

Videre er formålet å styrke tilliten til selskapene og bidra til størst mulig verdiskapning over tid, til beste for eiere, ansatte og andre interessenter.

Anbefalingen anvendes for MelhusBanken som egenkapitalbevisbank så langt den passer for egenkapitalbevis. Det foreligger ingen vesentlige avvik mellom anbefalingen og hvordan den etterleves i MelhusBanken.

1.1. Bankens virksomhet og styrende organer

Bankens virksomhet

MelhusBanken er en av Norges eldste sparebanker etablert i 1840. Banken har sitt hovedkontor i Melhus sentrum, og avdelingskontorer i Trondheim sentrum, Heimdal, Rosten, Ler og Korsvegen. Banken har ca. 17.700 registrerte kunder og en forvaltningskapital inkl. plassering i Eika Boligkreditt på ca. 8,2 mrd. kroner ved årsskiftet.

MelhusBanken er en børsnotert bank med egen verdipapirkonsesjon. Gjennom Eika Gruppens selskaper og andre leverandører tilbyr banken et høykvalitets fullserviceprodukt innen bank- og forsikringstjenester til bedrifter, landbruk og privatpersoner. Banken er medeier i Heimdal Eiendomsmegling AS og Melhus Regnskap AS.

MelhusBanken setter kunden i sentrum. Vår visjon er ”*Vi Oppfyller Drømmer*”. Dette gjør vi gjennom våre kjerneverdier *Dyktig, Imøtekommende og Nær*.

Banken tilbyr et høykvalitets fullservice bankkonsept innenfor de kundesegmenter og det geografiske område som strategisk plan beskriver. Med høykvalitets fullservice konsept menes at banken er en totalleverandør av gode produkter og tjenester til personkundemarkedet, landbruksmarkedet og mindre/mellomstore bedrifter i Melhus og Trondheim kommune med nærområder. Banken har en konservativ og forsiktig kredittpolitikk, og har definert største enkeltengasjement godt innenfor lovens krav til slike engasjement. Banken har definert krav til innskuddsdekning, kortsiktig versus langsiktig fremmedfinansiering, samt krav til kapitaldekning. Banken søker å redusere renterisiko i balansen ved bruk av sikringsforretninger, og har i instruks form definert øvre rammer for handel med verdipapirer. De interne instruks ligger godt innenfor lovens rammekrav. Det er utarbeidet egne etiske retningslinjer for medarbeiderne i banken.

Forstanderskapet

Fra 1.1.2016 erstattes Sparebankloven av ny lov for Finansforetak. Banken har i den forbindelse bl.a. tilpasset sine vedtekter, sitt forstanderskap (generalforsamling) og Kontrollkomite til den nye loven. Beskrivelsene i dette kapittelet viser hvordan organiseringen har fungert i 2015.

Bankens øverste organ er forstanderskapet. Dette er sammensatt av fire grupperinger: egenkapitalbevisiere, innskytervalgte, offentlig oppnevnte og ansatte. Hver gruppering representeres med 8 representanter i forstanderskapet. Forstanderskapet velger styre, revisor og kontrollkomité. Forstanderskapets kontroll med virksomheten utøves av statsautorisert revisorselskap, samt kontrollkomiteen. Styret er forstanderskapets organ for å lede og utøve den strategiske og operative driften av banken. Forstanderskapet godkjenner årsregnskap og beslutter honorarer. Forstanderskapet beslutter videre egenkapitalemissjoner, erverv av egne egenkapitalbevis, opptak av fondsobligasjonslån og ansvarlig lån. Forstanderskapet beslutter også vedtektsendringer. Vedtektsendringer krever to uavhengige beslutningsmøter. Det avgis egen beretning fra revisor og egen melding fra kontrollkomiteen til forstanderskapet, i forbindelse med fremlegging og godkjenning av årsregnskapet.

Forstanderskapsmøter

Det avholdes normalt tre årlige forstanderskapsmøter, hvorav to er lovpålagte. Disse to er regnskapsmøte innen 31. mars hvor årsoppgjøret godkjennes og valgmøte innen utgangen av april hvor valg til styre og komiteer foretas. Alle forstanderskapsmøter ledes av forstanderskapets leder eller nestleder. Innkalling med sakliste skal sendes ut minimum tre uker før forstanderskapsmøtet og saksdokumenter skal i henhold til vedtektene sendes ut minimum 8 dager før møtet.

Valgkomiteer - egenkapitalbevisiermøte

Sparebankloven regulerer hvordan valgkomitéarbeidet skal foregå i en sparebank. Ansattes representanter og offentlig oppnevnte representanter til forstanderskapet har egne prosedyrer. Innskytervalgte velges i et eget valgmøte, etter innstilling fra en egen valgkomité.

Egenkapitalbevisierne velger 1/4 av forstanderskapets medlemmer, i alt 8 representanter. Hver representant velges for fire år. Disse valgene foregår i et eget egenkapitalbevisiermøte etter innstilling fra en egen valgkomité, valgt av egenkapitalbevisierne. Samtlige kjente egenkapitalbevisiere blir tilskrevet før dette møtet, og kan selv velge å møte eller ved fullmektig. Møtet blir også annonsert i utvalgte media.

Forstanderskapet har en egen valgkomité som foreslår medlemmer til styret og øvrige komiteer. Egenkapitalbevisierne har en representant i den valgkomiteen, som for øvrig består av en representant fra hver av de fire grupperinger i forstanderskapet. Denne valgkomiteen foreslår blant annet styrerepresentanter fra de ulike grupperingene.

Styret

Styret består av 7 representanter som velges av forstanderskapet. Alle styrerepresentanter velges for 2 år av gangen. Forstanderskapet velger styrets leder og styrets nestleder.

Styret leder bankens virksomhet i samsvar med lov, vedtekter og forstanderskapets vedtak. Det er fastsatt en egen instruks for styrets arbeid. Gjennom bankens årlige planprosesser fastsetter styret mål og strategier for bankens drift. En del av dette er mål knyttet til egenkapitalbehov og kapitalplan. Styret fastsetter også bankens risikoprofil og systemer for risikohåndtering og god intern kontroll. Styret fører løpende kontroll med bankens drift og risikoposisjonering gjennom oppfølging av handlingsplaner, kvartalsvis risikorapport, månedlig regnskapsrapportering og kvartalsvis rapportering av finansielle nøkkeltall, mot definerte grenseverdier. Gjennom utarbeidelse av instruks for risikoområder, bevilgningsfullmakter og årlig intern kontrollrapportering i henhold til

egen forskrift for bankene, følger styret med bankens strategiske og operasjonelle risiko. Dette arbeidet overvåkes av revisor, som avgir en årlig erklæring vedrørende arbeidet med intern kontroll.

Styret fungerer som bankens revisjons- og risikoutvalg og har samlet den kompetanse som ut fra bankens organisasjon og virksomhet er nødvendig for å ivareta revisjons- og risikoutvalgets oppgaver.

Utvalgets oppgaver er;

- a.) Forberede styrets oppfølging av regnskapsrapporteringsprosessen.
- b.) Overvåke systemene for intern kontroll og risikostyring
- c.) Forberede styrets behandling av risikostyring, risikokontroll og risikorapportering
- d.) Forberede styrets behandling av bankens kapitalbehov, kapitalmål og kapitalplan
- e.) Ha løpende kontakt med bankens valgte revisor om revisjonen av årsregnskapet.
- f.) Vurdere og overvåke revisors uavhengighet, herunder særlig i hvilken grad andre tjenester enn revisjon som er levert av revisor eller revisjonsselskapet kan påvirke revisors uavhengighet.

På samme måte fungerer det samlede styret som godtgjørelsesutvalg med formål å påse at bankens godtgjørelsesordninger fremmer god styring og kontroll med bankens risikotaking.

Styret, sammensetning og uavhengighet

Ved sammensetning av styret vektlegger valgkomiteen styrets samlede kompetanse og geografiske tilknytning. Alle styremedlemmer velges for 2 år av gangen. I henhold til Sparebankloven kan ingen tillitsvalgt inneha samme tillitsverv i mer enn 12 sammenhengende år, og ikke være tillitsvalgt mer enn 20 år til sammen. Styrets leder velges av forstanderskapet for ett år av gangen. Styret, foruten ansattevalgt representant, består i dag av tre næringslivsledere, en veterinær, en gårdbruker og en leder fra offentlig sektor.

Styrets arbeid

Styret utarbeider, og følger en årsplan for sitt arbeid. Årsplanen tidfester sentrale områder som oppdatering av strategisk plan, rapporteringer, børsinformasjon, internkontroll med mer. Det utarbeides månedlige regnskaper for styret, samt kvartalsvise delårsregnskaper for presentasjon på Oslo Børs. Styret har i sitt arbeid fokus på at banken følger en strategisk plan, organiseres på en forsvarlig måte, samt bankens internkontroll, økonomiske stilling og formuesforvaltning. Det er utarbeidet en egen instruks for styrearbeid på samme måte som instruks for banksjef og bankens ledende ansatte.

Godtgjørelse til styret

Godtgjørelse til styret beslutes av forstanderskapet i regnskapsmøtet etter vurdering/forslag fra forstanderskapets valgkomité. Godtgjørelsen er todelt, med en fast del samt en del pr. møte. Godtgjørelsen fremgår av note 9 til årsregnskapet.

Bankens ledelse

Bankens ledergruppe består av 7 ledere.

Banksjef rapporterer til styret. Banksjef har det overordnede ansvar for ledergruppen og bankens daglige drift. Banksjef er utdannet statsautorisert revisor fra Norges Handelshøyskole og tilleggsutdannelse fra samme høyskole innenfor strategi og ledelse. Han har variert yrkesmessig bakgrunn med erfaring fra revisjon og rådgiving fra større internasjonalt revisjonsselskap og ledererfaring fra finansbransjen. Banksjef ble ansatt i 2013.

Assisterende banksjef rapporterer til banksjef, og er banksjefs stedfortreder. I tillegg til stedfortrederfunksjonen har ass. banksjef det faglige ansvar for IT, HR funksjon, bankens finansiering og eiendomsdrift. Ass. banksjef er utdannet bankøkonom, og har erfaringsbakgrunn fra de fleste områder innen bankdrift. Ansatt i banken siden 1979.

Leder Bedriftsmarked rapporterer til banksjef. Leder Bedriftsmarked har ansvar bankens totale aktiviteter ut mot bedriftsmarkedet samt for bankens funksjoner for verdisikring og depot. I tillegg har han fagansvar for all kredittgivning og garantistillelser innenfor personmarked, bedriftsmarked og landbruk. Leder Bedriftsmarked har bred bankkompetanse, så vel fra vår bank som annen bank. Han er utdannet ved Trondheim Økonomiske Høgskole, med senere etterutdannelse fra Bankakademiet. Han har hatt ulike posisjoner i Melhus Sparebank. Ansatt i banken siden 1985.

Leder Personmarked Melhus rapporterer til banksjef. Hun har ansvaret for bankens totale aktiviteter og resultater innenfor personmarked for bankens kontorer i Melhus kommune. Hun har fagansvaret for forsikring og bankens salgsprosesser. Hun har forsikringsfaglig erfaringsbakgrunn og utdannelse fra forsikring. Ansatt i banken siden 2006.

Leder for Personmarked Trondheim rapporterer til banksjef. Han har ansvaret for bankens totale aktiviteter og resultater innenfor personmarked for bankens kontorer i Trondheim Kommune. Han har fagansvaret for bankens spareområde, inklusive verdipapirkonsesjonen. Leder Personmarked Trondheim har variert yrkesbakgrunn fra ulike type bedrifter med blant annet regnskap/økonomierfaring, samt daglig leder og økonomisk rådgiver i bankens tidligere datterselskap Finans Rådgivning AS fra 1991 til 2010. Lederen har formell bakgrunn som agronom/agrotekniker med tilleggsfag fra BI og Høgskolen i Gjøvik. Ansatt i banken siden 2010.

Leder Serviceavdelingen rapporterer til banksjef. Hun har ansvaret for bankens dagligbankfunksjon, nettbaserte tjenester og betalingsløsninger. Hun har bachelorgrad innenfor økonomi og har vært ansatt i banken siden 2005.

Økonomisjef rapporterer til banksjef. Økonomisjef har ansvaret for virksomhetsstyring og regnskapsavleggelse i tillegg til bankens compliance- og risikostyringsfunksjon. Han er utdannet statsautorisert revisor, med bakgrunn fra et større internasjonalt og landsdekkende revisjonsselskap. Ansatt i banken siden 2005.

Godtgjørelse til ledende ansatte

Godtgjørelse til ledende ansatte består av fast lønn, samt prestasjonslønn innenfor de retningslinjer som styrets godtgjørelsesutvalg har trukket opp. Prestasjonslønn gjelder samtlige ansatte. I tillegg til lønn har ledende ansatte en fri avis, fri telefon/bredbånd, samt forsikringsordninger på linje med øvrige ansatte. Lån til gunstige betingelser gis alle ansatte innenfor samme ramme. Det er ikke gitt individuelle bonusordninger, opsjonsavtaler eller lignende til ledende ansatte. Banksjefens og ledernes lønn og godtgjørelse fremkommer i note 9 til årsregnskapet. Endring i lønn og godtgjørelse til banksjef besluttet årlig i et styremøte.

Revisor

Revisor legger årlig frem en plan for revisjonsarbeidet. Revisor deltar i det styremøtet hvor styret behandler årsregnskapet og har et møte med styret uten administrasjonens deltakelse. Revisor deltar også i forstanderskapets møte hvor årsregnskapet fremlegges for endelig godkjenning.

Revisor gjennomgår den interne kontrollen og avlegger en årlig beretning om denne. Revisor fremlegger dokumentasjon på arbeid som er utført ut over ordinær revisjon. Revisors godtgjørelse fremlegges til godkjenning i forstanderskapets regnskapsmøte.

1.2. Selskapskapital og utbytte

Utbytte

Det er utarbeidet en klar og forutsigbar utbyttepolitikk som skal gi eierne en god direkteavkastning gjennom årlig utbytte. Utbytte skal til enhver tid tilpasses bankens inntjenings- og egenkapitalsituasjon. Det skal tilstrebes å utbetale årlig utbytte tilsvarende 50 – 100% av eierandelskapitalens matematiske andel av bankens overskudd. Forstanderskapet beslutter det årlige utbytte.

Egenkapitalemisjoner, utstedelse av fondsobligasjoner og opptak av ansvarlige lån besluttes av Forstanderskapet og skal i henhold til forskrift alltid forhåndsgodkjennes av Finanstilsynet. Tilsvarende behandling kreves ved fullmakter til tilbakekjøp av egne egenkapitalbevis. Slike tilbakekjøp har ikke skjedd, bortsett fra tilbakekjøp av små poster i forbindelse med utdeling til de ansatte som bonus.

Bankens egenkapital

Det er styrets ansvar at banken til enhver tid har en egenkapital som er tilstrekkelig i forhold til bankens drift og i samsvar med de kapitalkrav som myndighetene setter. Grunnet for beregning av kapitalbehov er ihht. lov og forskrifter som Finanstilsynet har beskrevet i kapitaldekningsregelverket. I samsvar med regelverket gjennomfører banken systematisk vurdering av samlet kapitalbehov i forhold til risikoprofil og bankens strategi. Analysen og vurderingen av kapitalbehovet er fremtidsrettet, og tar hensyn til planer, vekst og tilgang til egenkapitalmarkedene. Det tas også høyde for konjunkturer og finansieringsbehov. Det foretas en årlig vurdering av risikonivå og beregning av kapitalbehovet hvor også Tilsynsmyndighetene skal kunne evaluere denne bedømmingen.

Likebehandling av egenkapitalbevisiere og transaksjoner med nærstående

Egenkapitalbevisene utstedt av banken har alle samme klasse. Hvert egenkapitalbevis gir en stemme i egenkapitalbevisiermøtene og gir samme rett til utbytte. Ved emisjoner gir samtlige egenkapitalbevis samme relative tegningsrett til nye egenkapitalbevis. Dersom dette prinsipp skal kunne fravikes, skal dette begrunnes. Banken har etablert et innsideregister med forpliktende avtaler, slik at alle transaksjoner med egenkapitalbevis til eller fra innsidere meldes til Oslo Børs i henhold til børsreglementet.

Fri omsettelighet

Bankens egenkapitalbevis er fritt omsettelig og uten noen restriksjoner.

Informasjon og kommunikasjon

Banken legger ut finansiell kalender på Oslo Børs, slik at alle på samme grunnlag skal kunne orientere seg om bankens regnskapsfremleggelse, utbyttedatoer og lignende. Alle transaksjoner fra innsidere meldes umiddelbart til Oslo Børs i henhold til børsens regelverk. Det gis ingen regnskapskommentarer før regnskapene er kjent og offentliggjort for allmennheten. Bankens hjemmeside benyttes til informasjon. Her legges også delårs- og årsregnskap ut.

1.3. Redegjørelse samfunnsansvar, arbeidsmiljø, likestilling og miljø

Banken hadde ved slutten av året 67 ansatte. Antall årsverk i banken utgjorde 60, økt med to årsverk fra i fjor. I løpet av året er det ansatt 4 nye medarbeidere.

MelhusBanken er en kompetanseintensiv virksomhet. Det betyr at det er avgjørende for banken at våre kunder møter erfarne kunderådgivere med god innsikt i sine fagområder. Bankens legger til rette for dette gjennom systematisk opplæring av ansatte. Kurs og skolevirksomhet gjennomføres som en del av en egen Eika skole. Her gis våre rådgivere nødvendig opplæring med tilhørende sertifisering innenfor de ulike fagområdene. Alle våre rådgivere innenfor forsikring og sparing/plassering er

sertifisert. I tillegg til skolebasert opplæring gjennomføres det et eget internt oppfølgingsopplegg av alle nyansatte basert på kompetanse og erfaring.

Banken som arbeidsgiver og bankens ansatte er i all hovedsak organisert gjennom Finans Nærings Hovedorganisasjon og Finansforbundet. Her er det laget retningslinjer for samarbeidet mellom arbeidsgiver og arbeidstaker som banken følger. I tillegg legges det vekt på at ansatte skal få anledning til å påvirke og være med på å utforme sin arbeidshverdag til beste for banken og den enkelte. Kvaliteten på arbeidsmiljøet måles i egne klimaundersøkelser og ved behov iverksettes nødvendige tiltak. Det er et godt samarbeidsklima i banken.

Banken har valgt et verneombud som sammen med ledelsen ivaretar arbeidsmiljølovens regler om arbeidsmiljø og HMS. Verneombudet er gitt nødvendig opplæring. Det er så langt lagt mest vekt på at den enkelte skal ha en godt tilpasset arbeidsplass. Banken har også etablert et opplegg som motiverer og belønner ansatte for deltakelse i fysisk aktivitet og trening.

I 2012 anskaffet banken en hytte/fritidseiendom på Røros, som bankens ansatte og pensjonister kan benytte mot en avtalt leie. Sekundært kan også andre leietakere leie hytta etter en nærmere vurdering.

Det har i 2015 ikke forekommet skader eller ulykker i virksomheten. Sykefravær under 8 uker for 2015 ble på 2,7%, noe som er en økning fra 2014 hvor tilsvarende sykefravær var 1,6%. Av årets sykefravær representerer egenmeldt fravær 0,8%. Styret er godt fornøyd med det lave sykefraværet i banken. Langtidsfravær mellom 9 og 52 uker utgjorde i sum 1,6% og skyldes ikke yrkesrettede sykdommer.

Banken legger vekt på likeverd og rettferdighet. Som en naturlig følge av dette er alle bankens medarbeidere, uavhengig av kjønn, innplassert i et likeverdig lønns-/normeringssystem, som gir lik lønn for likt arbeid. I ledergruppen er det fem menn og to kvinner. Styret består av to kvinner og fem menn. Blant bankens medarbeidere er det flere kvinner enn menn. Banken bestreber seg gjennom nyrekruttering en balanse mellom kjønnene.

Finanstilsynet har gjennom hvitvaskingsloven og tilhørende rundskriv lagt til rette for bankenes arbeid for bekjempelse av hvitvasking og terrorfinansiering. Banken har etablert et sett av tilhørende rutiner som sikrer at banken ivaretar sitt ansvar innenfor dette området. Dette omfatter bl.a. en risikobasert kundekontroll og tilhørende oppfølging og rapportering av kunder og transaksjoner.

Måling og rapportering angående brudd på menneskerettigheter eller forurensning av ytre miljø er ikke relevant for bankens virksomhet. Det legges vekt på å anvende miljøriktige produkter der dette lar seg gjøre.

1.4. Risikostyring

Virksomheten i Melhus Sparebank skal holdes innenfor rammen av moderat risikoprofil. Kredittrisikoen styres gjennom forsiktig fullmaktsdelegering. Banken har en egen kreditthåndbok som beskriver rutiner, fullmakter og risikoavdekning. Kredittrutinene angir klare og konservative regler for vurdering av panterisiko og betalingsevne. Alle lån/kreditter som ligger utenfor spesifiserte grenser for fullmaktsdelegasjonene, skal behandles på et høyere fullmaktsnivå, av en egen kredittkomité eller styret, avhengig av lånet/kredittens størrelse. Banken har fastsatt grenseverdier for størrelse på enkeltengasjement og spesielt utsatte bransjer.

Utlånene risikoklassifiseres i tolv risikogrupper fordelt på lav, middels og høy risiko. Risikoklassifiseringsmodellen er beskrevet i note 3. Det er knyttet ulike priser til de forskjellige

låneprodukter slik at produkter med lav risiko gir lavere pris. Hva angår volum og nedskrivninger på utlån vises bl.a. til note 11.

Banken søker å ha en lav renterisiko. Det aller meste av bankens utlån løper derfor med flytende rente som følger markedets renteutvikling. Tilsvarende har banken innskudd fra kunder og innlån fra markedet med flytende rente. I den grad banken har utlån og innlån med fast rente og en viss størrelse, søker man å redusere renterisikoen ved bruk av rentebytteavtaler.

Holdningen til investeringer i verdipapirer er forsiktig og banken skal ha lav risiko på området. Hovedvekten av bankens aksjeportefølje består av aksjer eid som grunnlag i forretningsdrift. Dette omfatter aksjer i Eika Gruppen AS, Eika Boligkreditt AS, Melhus Regnskap AS og Heimdal Eiendomsmegling AS, samt noen mindre poster i SDC, Eiendoms-kreditt, Melhus Tomteselskap, Spama og Bøndernes Hus AS. Øvrig aksje og aksjefondsportefølje hadde ved utgangen av 2015 en bokført verdi på 6,2 mill. kr.

Banken hadde ved utgangen av 2015 likviditetsplasseringer i obligasjoner i norske banker, kommuner og fylkeskommuner til en verdi av 327 mill. kr. Banken har også investert i pengemarkedsfond med en bokført verdi på 33 mill. kr. I tillegg har banken en kommitert trekkrett på 250 mill. kr. Styret anser at bankens beholdning av kontanter, andre likvide midler og kommiterte linjer er tilstrekkelig. Obligasjonsporteføljen er satt ut til aktiv forvaltning hos Eika Kapitalforvaltning AS under et stramt mandat med hensyn til kreditt- og renterisiko.

Bankens finansiering skjer hovedsakelig gjennom innskudd fra egne kunder, obligasjonslån med lengre horisont og ansvarlig kapital. Pr. 31.12.2015 utgjorde innskuddsmassen 4.054 mill. kr., (58%), mens egenkapital, ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån utgjorde 727 mill. kr. (10%) Den øvrige finansiering fordelte seg med 1.999 mill (27%) i sertifikat- og obligasjonslån, 151 mill. kr. (2%) i lån og innskudd fra kredittinstitusjoner og 53 mill. kr. (1 %) annen gjeld.

Obligasjonslånene og gjeld til kredittinstitusjoner har forfall jevnt fordelt over årene 2016 til 2019 (se note 24). Alle obligasjonslån forrentes etter 3 måneders nibor rente (flytende rente), eller er swappet til 3 måneders nibor rente. Med disse obligasjonslånene og øvrige langsiktige lån, har banken en finansiell struktur som gir forutsigbarhet.

Fremmedfinansieringen i forhold til forvaltningskapitalen utgjorde ved årsskiftet 32,9% mot 25,9% på samme tidspunkt i 2014, og ligger således godt innenfor styrets fastsatte øvre grense for fremmedfinansieringen på 35%.

Banken har ved årsskiftet ubenyttede kommiterte trekkrettigheter på til sammen 250 mill. kr. og en likvid buffer på 409 mill. kr.

Bankens operasjonelle risiko overvåkes og styres gjennom en rekke systemer, rutiner og kontroller. Rapportering skjer årlig gjennom ledelsesrapportering til styret i henhold til internkontrollforskriften.

Styret har utarbeidet instruks vedrørende lederes ansvar for internkontroll. Det foretas årlige gjennomganger av risiko på de vesentligste områdene med rapportering til styret. Det foretas ledelsesrapportering på etterlevelse av internkontrollforskriften med oppsummering fra banksjef til styret årlig. Uavhengig bekreftelse foretas av ekstern revisor.

1.5. Eika Alliansen

MelhusBanken er aksjonær i Eika Gruppen AS og en av 74 lokalbanker i Eika Alliansen. Lokalbankene, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt utgjør Eika Alliansen. Eika Alliansen er en av

Norges største finansgrupperinger, med en samlet forvaltningskapital på mer enn 300 milliarder kroner.

Lokalbankene, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt utgjør Eika Alliansen. Lokalbankene i Eika alliansen har en sterk, lokal posisjon med sin nærhet til kundene. Bankene har blant landets mest tilfredse kunder både i personmarkedet og bedriftsmarkedet. Med 190 bankkontorer i 120 kommuner representerer lokalbankene en viktig aktør i norsk finansnæring og bidrar til næringslivets verdiskaping i mange norske lokalsamfunn.

Eika Gruppen styrker lokalbankene ved å utvikle og levere konkurransedyktige tjenester og produkter som dekker lokalbankene og lokalbank-kundenes behov. Eika Gruppen har et prosjekt- og utviklingsmiljø som investerer store ressurser i utvikling av nye løsninger for bankene og bankenes kunder. Mye av ressursene brukes til utvikling av nye digitale løsninger i samsvar med den generelle samfunnsutviklingen. I den sammenhengen legges det spesielt vekt på digitale løsninger som ivaretar lokalbankens nærhet til kunden – der kunden er.

Eika Gruppen har produktselskaper som leverer produkter til alliansebankene. Eika Forsikring er blant Norges største forsikringsselskap og leverer de fleste produkter innen skade- og personforsikring. Eika Kredittbank leverer debet- og kredittkortprodukter samt finansieringsløsninger som leasing og salgspantlån. Eika Kapitalforvaltning leverer fondsprodukter for personkunder og bankene.

Eika Boligkreditt er direkte eid av aksjonærene i Eika Gruppen AS og er en del av Eika Alliansen. Selskapet har en forvaltningskapital på omlag 77 milliarder og er, med sin tilgang til det internasjonale markedet for Obligasjoner med fortrinnsrett (OMF), en viktig finansieringskilde for alliansebankenes boliglånportefølje.

Utover produktleveransene sørger Eika Gruppen for at lokalbankene får tilgang til effektive og gode fellesskapsløsninger, i første rekke innen IT, digitalisering, infrastruktur og betalingsformidling. Utover det gir Eika lokalbanken tilgang til kompetanseutvikling med Eika skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice og depottjenester med Eika Depotservice.

I tillegg til disse fellestjenestene arbeider Eika Gruppen for lokalbankene innenfor områder som kommunikasjon, marked og merkevare og næringspolitikk for å ivareta bankenes næringspolitiske interesser gjennom dialog med relevante myndigheter.

1.6. Datterselskaper / Tilknyttede selskaper

Heimdal Eiendomsmegling AS

MelhusBanken har siden 2009 eid 20% av Heimdal Eiendomsmegling AS. Heimdal Eiendomsmegling AS er en lokal eiendomsmegler med omsetning på ca 1800 boliger i året og 65 årsverk. I Trondheim kommune er Heimdal Eiendomsmegling AS nest største eiendomsmegler med 17% markedsandel. I Melhus kommune er de den største meglere med over 50% markedsandel. Gjennom eierskapet har meglere utviklet seg til en god kanal for nye kunder til banken. I januar 2016 har MelhusBanken økt sin eierandel til 51% i Heimdal Eiendomsmegling AS. Øvrige eiere er Heimdal-Gruppen AS med 29% og ansatte i selskapet med 20%.

Melhus Regnskap AS

I 2015 har MelhusBanken kjøpt 34% av aksjene i Melhus Regnskap AS. Melhus Regnskap AS er det ledende regnskapskontoret i kommunen med kunder innenfor næringsliv og landbruk. Regnskapskontoret har 750 kunder og 19 årsverk.

1.7. Bankens sponsor og gavevirksomhet

Som en lokal sparebank har MelhusBanken en rolle ut over det å være banken i sitt nedslagsfelt. Banken er en viktig støttespiller for mange aktiviteter og bevilger hvert år et betydelig beløp av årets resultat til ulike formål i bankens nærområde.

Lag, organisasjoner og enkeltpersoner driver viktig arbeid for barn, ungdom og eldre, og Banken gir økonomisk støtte til mange av disse. Støtten gis i form av gaver, prosjektmidler og priser. I tillegg er MelhusBanken hovedsponsor for de fleste idrettslagene i kommunen hvor betydelige beløp utbetales til utstyr / arrangement og drift.

Ut over idretten støtter banken økonomisk annet frivillig arbeid, først og fremst knyttet opp mot omsorgsaktiviteter og kulturelle tilbud. Gjennom å støtte breddeidretten og frivillig kultur- og omsorgsarbeid møter våre pengebidrag en stor frivillig innsats som i sum skaper viktige resultater for de det gjelder.

Under er logoen til idrettslag hvor MelhusBanken er hovedsponsor for breddeidretten i 2015. Vi vil gi ros til alle som deltar i disse organisasjonene og vi ønsker lykke til i det videre arbeidet!

Trønder-Lyn har i 2015 bygd nytt klubbhus. Dette har blitt til gjennom en stor innsats fra klubbens medlemmer og bl.a. gaver og lån fra MelhusBanken. Vi gratulerer klubben med et flunkende nytt hus og håper det bidrar til stor gled for barn og voksne i klubben.

2. Finansielle resultater

2.1. Makroøkonomiske forhold

Generell utvikling i norsk økonomi

For norsk økonomi var 2015 et år som signaliserer endring. En lang periode med høy oljepris, høy lønnsvekst, moderat prisøkning generelt, høy prisøkning på bolig og synkende renter har gitt store deler av befolkningen og offentlig sektor god økonomi.

Oljeprisfallet, som startet høsten 2014, tiltok i styrke mot slutten av 2015. BNP-veksten blir trolig om lag halvannen prosent, ned fra 2,3 prosent. Deler av denne veksten skapes av rause offentlige budsjetter og en ekspansiv pengepolitikk.

Norges Bank fortsatte å kutte styringsrenten gjennom 2015. Denne er nå halvert siden begynnelsen av desember 2014 - til dagens 0,75 pst. Ved utgangen av året priset markedene inn ytterligere kutt i 2016.

Kronekursen svekket seg med om lag 8 pst gjennom året. En svekkelse som trakk opp importprisene og tilsvarende bidro til økt lønnsomhet i eksportindustrien. Konsumprisindeksen steg i 2015 med 2,1 pst. Norges Bank ventet ved sitt siste rentemøte (desember 2015) at årslønnsveksten ville ende på 2,7 pst for samme periode.

BNP-veksten var for svak til å hindre en stigning i arbeidsledigheten på ca 13.000 til om lag 100.000 mennesker ved årsskiftet, målt ved de sesongjusterte tallene fra NAV, som inkluderer ledige og de som er på arbeidsmarkedstiltak. Økningen i arbeidsledighet har først og fremst skjedd på Vestlandet. I Sør-Trøndelag er det tilsvarende tallet for arbeidsledige ca 5.000 personer, noe som er en reduksjon i andelen arbeidsledige på 0,2% siden i fjor.

Boligprisene steg med 7,2 pst fra 2014 til 2015, målt ved prisindeksen som Eiendom Norge utarbeider. Boligprisindeksen var imidlertid ujevnt fordelt med en svak utvikling i byer og bygder hvor oljenæringen har en dominerende rolle.

De fallende oljeprisene satte naturlig nok preg på børsene. Men Oslo Børs sin hovedindeks (OSEBX), endte opp 5,3 pst for året, godt hjulpet av rentefallet.

Utvikling i Melhus

Næringslivet i Melhus er dominert av landbruk, handelsbedrifter, mindre og mellomstore bedrifter innen bygg og anlegg, samt transportbedrifter. Melhus kommune er en del av et felles arbeidsmarked i Trondheimsregionen, og ca. 60 % av kommunens yrkesaktive har sin arbeidsplass i Trondheim.

Regionen preges av store offentlige arbeidsplasser. Samtidig har vi i Midt-Norge stor aktivitet knyttet til fiskeoppdrett, teknologi og forskning/utvikling. Dette er bransjer som vil ha positive effekter av lavere rentenivå, svekket kronekurs og økte ressurser til forskning og utvikling. Direkte oljerelatert virksomhet og leverandører til oljeindustrien utgjør en mindre andel av næringslivet i Midt-Norge enn øvrige deler av landet. Dette vises nå ved at økningen i arbeidsledighet på landsbasis ikke har kommet til Sør-Trøndelag ennå. I Melhus kommune er helt arbeidsledige nå 170 personer, en reduksjon siste år på 17 personer. Generelt reduseres også omfanget av misligholdte lån i MelhusBanken. NHO sitt forventingsbarometer for 2016 målt blant utvalgte bedrifter viser også et betydelig mer positivt syn på fremtiden i Trøndelag enn typisk oljeutsatte regioner.

Infrastrukturen i området er under utbygging og det er etablert et langt bedre togtilbud fra Melhus til Trondheim samt Værnes Lufthavn. Kollektivtilbudet er også godt. Utbyggingen av ny E6 fra Tonstad til Jaktøyen er påstartet. Utbyggingen av E6 fra Jaktøyen til Ulsberg vil skje i regi av det nye statlige veiselskapet, Nye Veier AS. Det er antatt at selskapets prioriteringer og fremdriftsplaner vil foreligge i løpet av 1 kvartal 2016. Utbyggingen er kostnadsberegnet til 16 mrd kroner. Arbeidet vil bli organisert slik at også mellomstore og mindre aktører i Melhus kommune kan delta i utbyggingen og gi et positivt bidrag inn i bygg og anlegg. Jernbaneverket har innstilt på Torgaard som ny godsterminal og antatt byggestart vil være 2017/2018. Med beliggenhet inntil Melhus kommune vil dette også være et stort og viktig utbyggingsprosjekt for lokalt næringsliv.

Beliggenheten som randkommune til Trondheim gir kommunen en jevn befolkningsvekst. Det finnes nå utbyggingsplaner for nærings- og boligfelter i ulike deler av kommunen og med en god markedstilpassing vil disse være med på å skape vekst, både i forhold til befolkning og lokalt næringsliv. I dag er det en noe overkapasitet på næringseiendom i Nedre Melhus. For industrirettet næringsareal er området på Hofstad Leir fylt opp og det vil være behov for ytterligere næringsareal fremover. Det er under planlegging flere utbygginger av boligområder med en overvekt mot leilighetsbygg i Nedre Melhus. Over tid kan en større tilrettelegging av rimelige familieboliger kunne gi en økt befolkningsvekst i kommunen med de positive ringvirkninger dette vil gi.

Utvikling fremover

Ved inngangen til 2016 er det betydelig usikkerhet i hvordan norsk økonomi vil utvikle seg fremover. Det vil være behov for omstilling fra oljevirkksomhet til andre eksportnæringer. Usikkerheten rundt fremtidig oljepris er også stor. I den internasjonale økonomien trekkes utviklingen i Kina frem som den store usikkerhetsfaktoren.

Norges Bank anslår at den svake veksten i norsk økonomi fortsetter i 2016 og at 2016 blir svakere enn 2015. Den registrerte ledigheten forventes å øke til en topp i 2017 på 3,4%. I 2017 forventer Norges Bank at vi passerer bunnen og det blir en tiltakende vekst igjen i 2017. I 2018 forventer Norges Bank at veksten kommer opp igjen i rundt 2 prosent. Prisstigningen kan komme til å bli høyere enn lønnsveksten og vi kan for første gang på mange år oppleve nedgang i reallønnen. For deler av befolkningen vil dette motvirkes av en antatt nedgang i rentene.

Som bank vil vi være naturligvis være spesielt vare for en økonomisk utvikling som gjør at Norsk økonomi ikke greier omstillingen og går inn i en kriselignende tilstand. I den forbindelse har både Eika Gruppen i samarbeid med Statistisk Sentralbyrå og DnB Markeds laget fremskrivninger basert på en mer negativ økonomisk utvikling enn det som bl.a. Norges Bank legger til grunn. Eika Gruppen sin fremskrivning bygger på en svakere utvikling i internasjonal økonomi og en oljepris på 60 dollar fatet. DnB Markeds har vurdert konsekvensene av en langsiktig lav oljepris på rundt 35 dollar fatet. Begge disse fremskrivningene gir en lav vekst i norsk økonomi med en årlig økning i BNP mellom 0,4% og 1,7%. I begge scenariene holdes kronekursen lav og Norges Bank reduserer styringsrenta til rundt 0%. Pris og lønnsveksten blir lav og enkelte år kan det oppleves nedgang i reallønn. Boligprisene vil vise en svak vekst i perioden med rentenedganger. Etter dette tilsier begge fremskrivningene et samlet fall i boligpriser på til sammen 6-7% fordelt over flere år. Arbeidsledigheten i disse prognosene forventes å stige opp mot 6-6,5%, tilsvarende omlag 200.000 personer.

Norsk økonomi står nå foran et skift. Årene med langvarig høy vekst er antagelig over og vi må tilpasse oss til en mer nøktern hverdag. En gradvis omstilling av næringslivet vil også være nødvendig. Samtidig er norsk økonomi så robust at det er grunn til å tro at vi vil kunne gjennomføre en slik omstilling uten at økonomien går inn i en kriselignende tilstand. De fremskrivningene som er nevnt over bygger på en mer negativ utvikling enn det hovedvekten av de økonomiske fagmiljøene forventer. Om dette likevel skulle bli resultatet så vil det være håndterbart for norsk økonomi. Sør-

Trøndelag fylke og Melhus kommune har også en næringsstruktur som vil gjøre at vi kan forvente lavere arbeidsledighet enn andre deler av landet.

2.2. Bankens årsregnskap

Selskapsregnskapet er for 2015 avlagt ihht. internasjonal standard for finansiell rapportering (IFRS).

Banken oppnådde et resultat etter skatt for 2015 på 47,8 mill. kr. og har en ren kjernekapitaldekning pr. 31.12.2015 på 15,0%. Grunnlaget for fortsatt drift er til stede, og dette legges til grunn ved utarbeidelsen av årsregnskapet.

Resultatregnskapet

Driftsåret 2015 ble et bra år med et resultat før skatt på 65,4 mill. kr., mot 87,5 mill. kr. for 2014. Sett bort fra effekten pga overgang fra ytelse- til innskuddspensjonsordning i fjor ble årets resultat før skatt 6,8 mill. kr. svakere enn i fjor. Bankens rentenetto er i kroner nesten lik fjoråret med 120 mill. kr. Også andre driftsinntekter er beløpsmessig det samme som i fjor. Resultatnedgangen skyldes derfor først og fremst kostnader.

De viktigste faktorene som har medført kostnadsvekst er engangskostnader knyttet til flytting og oppbygging av nye lokaler på de tre avdelingene i Trondheim samt kostnader til bankens 175 års jubileum. Til sammen utgjør disse engangskostnadene 4,3 mill kr. I tillegg har det vært økte kostnader drift og utvikling av nye IT-løsninger.

Veksten i forvaltningskapitalen i 2015 ble på 565 mill, kr. Brutto utlån i balansen er økt med 594 mill. kr og økning i lån formidlet gjennom Eika Boligkreditt utgjør 16 mill kr slik at samlet utlånsvekst kom på 610 mill kr. Utlån i egen balanse og utlån formidlet til Eika Boligkreditt AS økte med til sammen 8,8%.

Inntekter

Årets rentenetto ble 120,0 mill. kr. (1,78 %) mot 120,9 mill. kr. (1,86 %) for 2014. Dersom renter fra plasseringer i pengemarkedsfond blir hensyntatt i rentenettoen, noe som gir et mer korrekt bilde, ville rentenettoen i 2015 vært 1,82 % mot 1,95 % i fjor. Reduksjon i den relative rentenettoen er todelt. Pengemarkedsrenten som styrer bankenes innlånskostnader er gjennom året redusert med 35 punkter. Norges Bank har også i to omganger satt ned styringsrenten I et fallende rentemarked er det vanskeligere å opprettholde marginer. I tillegg er konkurransesituasjonen forandret seg gjennom året og i forhold til fjoråret. Flere banker bruker nå prismekanismer for å skaffe seg markedsandeler. Utlånsrente for godt sikrede utlån til er gjennom året redusert mer enn hva reduksjon i pengemarkedsrenten skulle tilsi. Sett i forhold til pengemarkedsrenten og siste kvartals spreadutgang i obligasjonsmarkedet er bankenes inntjening boliglån for øyeblikket sterkt redusert.

Noe av rentenedgangen på utlån er tatt igjen ved reduksjon i innskuddsrenter. Med det lave rentenivået som er i dag er det vanskelig å dekke opp hele nedgangen i utlånsrenter, uten da å benytte negativ rente, som dog er usannsynlig i Norge pr. i dag. Det forventes at rentenivåene på utlån og innskudd tilpasser seg mer eller mindre pengemarkedsrenten igjen utover i 2016.

Utlånsveksten i 2015 er først og fremst kommet i andre halvår. Dette gjør at veksten ikke har medført en tilsvarende inntektsøkning i 2015, men vil først gi full effekt i 2016.

Banken hadde også i 2015 fokus på boliglån gjennom samarbeidet med Heimdal Eiendomsmegling AS. Banken benytter Eika Boligkreditt AS ved at en del av lån inntil 60 % av boligens verdi finansieres over kredittforetakets balanse, med en løpende porteføljeprovisjon tilbake til banken. Dermed oppnår man gunstige vilkår til kunden, kombinert med at den samlede fundingkostnaden holdes lav og finansieringsbehovet reduseres for banken. Provisjonsinntektene fra Eika Boligkreditt

var 10,1 mill. kr. i 2015 mot 12,1 mill. kr. i 2014. En nedgang i tråd med reduserte utlåsmarginer i markedet. I tillegg mottok banken 1,7 mill. kr. i utbytte fra boligkreditselskapet mot 0,4 mill. kr. året før. Ved utgangen av året hadde vår bank formidlet en løpende portefølje på 1.230 mill.kr til Eika Boligkreditt, liten økning fra fjoråret. Lån formidlet gjennom Eika Boligkreditt AS utgjør 22,6% av bankens samlede utlån til privatmarkedet.

Årets netto inntekter fra banktjenester ble 30,0 mill. kr, en økning fra fjoråret med 2,1 mill. kr. Formidlet verdipapirportefølje er ca. 380 mill. kr., med størst økning innenfor rente- og obligasjonsfond. Økning i provisjonsinntektene fra verdipapirer og kredittkort utgjør 0,6 mill. kr. fra i fjor. Inntekter fra betalingsformidling er økt med 1,6 mill. kr. i 2015. Skadeforsikringsporteføljen har også i 2015 økt og er i slutten av året 59,1 mill. kr. Personforsikringsporteføljen er på 6,8 mill. i utgangen av 2015. Provisjonsinntektene fra forsikring økte fra 7,0 mill. kr. i 2014 til 7,7 mill. kr. i 2015.

Netto gevinster fra verdipapirer er 3,3 mill. kr. lavere i 2015 enn i fjor. Årets gevinster består i hovedsak utbytte fra Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS, samt realisasjon av pengemarkedsfond. Utvikling i virkelig verdi av derivater var også i fjor negativ i tråd med nedgang i rentemarkedet. I tillegg er aksjene i Melhus Sparebank Eiendom AS nedskrevet med 1,2 mill. kr.

Driftskostnader

Bankens driftskostnader økte med 7,4 mill. i 2015, sammenlignet med fjoråret eksklusive tilbakeføringen av pensjonsforpliktelsen. Ordinære pensjonskostnader er 2,3 mill. kr. lavere i år enn i fjor. Økte administrasjonskostnader med 6,2 mill. kr. skyldes i hovedsak økte driftskostnader til SDC og andre IT-kostnader bl.a. til flytting av 3 kontorer i Trondheim. Det har også vært en økt bruk av vikarer og honorar til eksterne konsulenter, som da kan ses i sammenheng med at lønnskostnadene ikke har økt i særlig grad. I tillegg er det brukt ca.3,3 mill. kr. til bankens 175-årsjubileum som har kommet lokalmiljøet, bankens kunder og ansatte til gode. Banken antar at jubileet og avholdte arrangement har vist frem banken på en positiv måte og har en markedsmessig effekt som kommer banken til gode i årene fremover.

Andre driftskostnader er økt med til sammen 3,0 mill. kr. Felleskostnader/utviklingskostnader fra Eika er økt med 0,7 mill. kr. knyttet til utvikling av nye IT-løsninger. I tillegg er 1,1 mill. kr. av utviklingskostnadene aktivert og gjelder i hovedsak utvikling av nytt kreditt-/rådgiversystem. Resterende økning skyldes i hovedsak flyttekostnader og oppbygging av nye lokaler i Trondheim.

De relative kostnadene ble i 2015 på 1,33% mot 1,26% i fjor, målt i forhold til forvaltningskapitalen. Kostnader målt i forhold til inntekter er på 56,0% i 2015 mot 50,6% i 2014. Forholdstallene er eksklusive tilbakeføring av pensjonsforpliktelsen, jfr. note 30 i regnskapet. Målet er at kostnader i forhold til inntekter bør være under 50%.

Tapssituasjonen

Generelt har tapene de senere årene vært svært lave. Dette har sammenheng med en forsiktig kredittpolitikk, kombinert med et godt eiendomsmarked i vår region og et næringsliv som har klart seg godt. Årets netto tap ble 5,0 mill. kr., en reduksjon i forhold til 2014 på 1,9 mill. kr.

Til tross for erfaringsvis lave tap er gruppenedskrivninger fortsatt 7,8 mill. kr. i 2015.

Ved lånevurderingen til boligformål legges det fortsatt til grunn at kunden skal ha en betjeningsevne som tåler en renteoppgang på 5 %, samt en egenkapitalandel på 15% eller mer. Ved vurderingen legges det avgjørende vekt på kundens betjeningsevne over tid. Utdannelse, arbeidserfaring, framtidsutsikter, stabilitet, arbeidsgivers soliditet og bransjeutvikling er faktorer som tillegges stor vekt, i tillegg til betalingshistorikk og pantobjektets verdi og beliggenhet. Alle kredittsaker som ikke tilfredsstillende bevilgningsreglementets kritiske verdier, men hvor det likevel vurderes forsvarlig å

kunne yte kreditt, behandles på et høyere fullmaktsnivå i banken. Alle nye næringslivsengasjement behandles i kredittkomitéen.

Balans utvikling og likviditet

Bankens netto utlån over egen balanse økte med 594 mill. kr. (10,4%), 100 mill. kr. større økning enn i 2014. Vår netto portefølje formidlet gjennom Eika Boligkreditt er økt med 15,9 mill. kr. Av økning i utlån er 125 mill. kr. fra bedriftsmarkedet. Isolert er utlån til bedriftsmarkedet økt med 6,3% i 2015 og utlån til personmarkedet er økt med 9,5% inkl. utlån i Eika Boligkreditt AS.

Innskuddene fra kunder økte i samme periode med 37,8 mill. kr., noe som medførte at bankens innskuddsdekning ble redusert til 64,2% ved utgangen av 2015. Reduksjonen skyldes i hovedsak lavere avkastning på innskuddsmidler, samt at det ble forholdsmessig høy utlånsvekst i slutten av året. Innskuddsdekningen er nå under styrets fastsatte mål og det er iverksatt tiltak for å styrke denne.

Gjennom bruk av markedspapirer (sertifikater og obligasjoner) har banken gjennom hele 2015 hatt en god likviditet. Banken har ved årsskiftet en likvid buffer på 659 mill. kroner, inklusive en kommitert trekkrett på 250 mill. kr.

Langsiktig gjeld i forhold til total fremmedfinansiering utgjør ved årsskiftet 77,1%, noe over målsatt andel på 75%.

Banken har bibeholdt sitt egenpålagte krav til likvid reserve gjennom å eie en betydelig portefølje av likvide obligasjoner. For å få en profesjonell og forsiktig forvaltning av disse verdiene, er obligasjonene satt ut for forvaltning under et sterkt regulert mandat til Eika Kapitalforvaltning AS.

Kapitaldekning

Myndighetene har fastsatt et minimumskrav til bankens egenkapital. Bankens styre har på basis av bankens risikoprofil, fremtidige strategi og myndighetens krav fastsatt mål for kapitaldekningen med utgangspunkt i disse kravene. Sammen med bankens kapitaldekning pr 31.12.2015 fremgår disse tallene av tabellen under:

	Myndighetskrav pr 31.12.2015*	Bankens interne mål pr 31.12.2016	Bankens kapitaldekning i 2015 regnskapet
Ren kjernekapital (eierbeviskapital og tilbakeholdt overskudd)	12,3%	15,0%	15,0%
Ansvarlig kapital (Ren kjernekapital med tillegg av fondsobligasjoner og ansvarlig lån)	15,8%	18,5%	17,5%

* Inkludert i myndighetskravene er en motsyklisk kapitalbuffer på 1% (som økes til 1,5% i 2016). I tillegg er medtatt bankens beregnede ICAAP-tillegg på 1,3%. Motsyklisk kapitalbufferen kan økes til maksimalt 2,5% med et halvt års varslingsfrist til bankene. Styret anser det som viktig og hensynta en slik mulig økning i sin langsiktige kapitalplanlegging.

Bankens rene kjernekapitaldekning er på nivå med bankens langsiktige mål på området. Finanstilsynet har fastsatt en overgangsregel for beregning av fradrag i kapitaldekningen for eierandeler i andre finansinstitusjoner. Hvis vi ikke hensyntar denne overgangsregelen så utgjør bankens rene kjernekapitaldekning 13,5%.

Banken opplever god vekst i kundegrunnlaget innenfor personmarked. Etter årsskiftet gjennomførte banken, som meldt i egen børsmelding 14. januar 2016, eierendring i Heimdal Eiendomsmegling AS. Sammen med generell vekst utgjør endringen en mulighet for banken og medfører at banken fremover kan øke i privatsegmentet.

Styret har blant annet på denne bakgrunn besluttet å gjøre en vurdering av egenkapitaltilgangen for banken, samt foreta en diskusjon med de største eiere om dette i løpet av 2016. Dette hensyntatt markedsforholdene, bankens vekstmuligheter, samt også endringer i fremtidige kapitaldekningsregler, herunder bortfall av overgangsregel for fradrag. Banken har i denne anledning engasjert Swedbank som finansiell rådgiver.

Egenkapitalbevistes stilling

I løpet av 2015 er det omsatt 298.000 egenkapitalbevis mot 326.000 bevis i 2014. Omsetningene viser at egenkapitalbeviset blitt mer likvid og mer tilrettelagt for eiere som ønsker å sitte med egenkapitalbevis i en avgrenset periode. Banken har en avtale om likviditetsgaranti med Norne Securities AS.

Børskursen på bankens egenkapitalbevis var ved årsskiftet kr 125,5,- mot kr 124,- året før. Høyeste kurs var kr 130 og laveste kurs var kr. 120.

Markedsverdien av bankens egenkapitalbevis var ved utgangen av 2015 på kr 191,7 mill. Styrets forslag til utbytte for 2015 er i samsvar med bankens utbyttepolitikk, som beskrevet under pkt. 1.2 ”Selskapskapital og utbytte” i denne beretning.

Erklæring fra styret og daglig leder

Vi erklærer etter beste overbevisning at årsregnskapet for 2015 er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av Melhus Sparebanks eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet. Vi erklærer også, etter beste overbevisning, at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på årsregnskapet, de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står ovenfor neste regnskapsperiode, samt av vesentlige transaksjoner av nærstående.

Utsikter

En vurdering av fremtidig utvikling er nødvendigvis beheftet med usikkerhet. Den generelle økonomiske utviklingen gjør at det for 2016 er forventet redusert vekst i Norsk økonomi, reduserte renter og økt arbeidsledighet. Det er en betydelig usikkerhet i hvor omfattende disse endringene vil bli og om de vil medføre et fall i boligpriser i regionen. Næringsstrukturen i Trondheimsområdet er slik at deler av lokalt næringsliv i begrenset grad blir påvirket av prisfall i oljesektoren og det er under planlegging betydelige lokale prosjekter både i privat og offentlig regi som vil bidra til vekst i kommunen.

Det er en langsiktig befolkningsvekst i bankens markedsområde og banken opplever etterspørsel etter bankens tjenester fra gode kunder. I januar 2016 økte banken sin eierandel i Heimdal Eiendomsmegling AS fra 20% til 51% og har med dette sikret seg kontroll over en betydelig samarbeidspartner innenfor boliglån. Vi forventer en vekst i personkunder som ligger noe høyere enn den generelle markedsveksten. Vi forventer at veksten i stor grad er håndterbar innenfor dagens kostnadsbase og at en vekst i volum vil bidra til en bedring i banken kostnadsposisjon målt etter kostnader/inntekter. Samtidig kan usikkerheten for Norsk økonomi medføre noe høyere tap fremover.

2.3. Årsresultat og disposisjoner

Årets resultat etter skatt på kr. 47 835 000 foreslås disponert som følger:

Utbytte på egenkapitalbevis	kr. 12 982 000
Overført til utjevningsfondet	kr. 4 004 000
Avsetning til gaver	kr. 850 000
Overført til grunnfond	<u>kr. 29 999 000</u>
Sum disponert	<u>kr. 47 835 000</u>

I sparebanker kan det kun utdeles utbytte på grunnlag av årsresultat og fra utjevningsfondet.

Melhus 31. desember 2015/11. februar 2016

Styret for Melhus Sparebank

Bjarne Berg
Styrets leder

Bernt Gagnås
Nestleder

Roar Øverbø

Marianne Bringedal

Esten Bollingmo
Ansattvalgt styremedlem

Ragnar Torland
Banksjef

Jo Temre

Turid V. Riset

RESULTATREGNSKAP

Alle beløp i NOK 1000

	Note	2015	2014
Renteinntekter og lignende inntekter	5, 15	234.920	271.989
Rentekostnader og lignende kostnader	5, 33	114.875	151.117
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		120.045	120.872
Provisjons inntekter og inntekter av banktjenester	6	35.168	33.653
Provisjons kostnader og kostn. ved banktjenester		5.164	5.714
Netto gevinster/(tap) finansielle instrumenter til virkelig verdi	7, 22	7.426	10.770
Andre driftsinntekter	8	1.502	1.345
Netto andre driftsinntekter		38.932	40.054
Sum netto driftsinntekter		158.977	160.926
Lønnskostnader	9	35.754	35.302
Pensjonskostnader	9	4.228	6.543
Overgang fra ytelse- til innskuddspensjonsordning	9	0	-15.247
Sosiale kostnader	9	6.607	7.253
Administrasjonskostnader	9	23.149	16.932
Av- og nedskrivninger	20, 21	3.720	3.105
Andre driftskostnader	10	16.137	13.087
Sum driftskostnader før tap på utlån		89.595	66.975
Driftsresultat før nedskrivninger og tap på utlån		69.382	93.951
Nedskrivninger på utlån og tap på garantier	11	5.010	7.895
Driftsresultat		64.372	86.056
Andel av resultat tilknyttet selskap	18	1.000	1.396
Resultat før skatt		65.372	87.452
Skatt på resultat	12	17.537	22.711
Resultat etter skatt		47.835	64.741
Utvidet resultat			
<i>Poster som ikke vil bli omklassifisert til resultat</i>			
Rekalkulering pensjonsforpliktelse		563	0
<i>Poster som kan bli omklassifisert til resultat</i>			
Verdiregulering finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	12, 16	1.601	8.615
Utvidet resultat etter skatt		2.164	8.615
Årets totalresultat		49.999	73.356
<i>Resultat pr. gj.snittlig antall egenkapitalbevis</i>	13	11,12	15,67
<i>Utvannet resultat pr. gj.snittlig antall egenkapitalbevis</i>	13	11,12	15,67

BALANSE

Alle beløp i NOK 1000

EIENDELER	Note	31.12.15	31.12.14
Kontanter og fordringer på sentralbanker	14	64.704	14.949
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	14	37.490	5.608
Netto utlån til og fordringer på kunder	11, 15	6.309.692	5.717.483
Aksjer og ek. bevis til virkelig verdi over resultat	16a	4.874	5.258
Pengemarkedsfond til virkelig verdi over res.	16a, 22	33.472	213.050
Sertifikater og obl. tilgjengelig for salg	17, 22	326.558	266.077
Overtatte eiendeler	2	1.150	87
Finansielle derivater	22	1.495	6.872
Andre eiendeler	23	5.231	13.060
Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg	16b, 22	142.806	129.469
Investeringer i tilknyttede selskaper	18	14.375	10.397
Investeringer i konsernselskaper	18	800	2.000
Utsatt skattefordel	12	2.755	3.041
Immaterielle eiendeler	20	2.222	1.840
Varige driftsmidler	21	34.798	28.290
SUM EIENDELER		6.982.422	6.417.481
GJELD OG EGENKAPITAL		31.12.15	31.12.14
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	27	12.074	13.096
Betalbar skatt	12	16.820	19.857
Annen gjeld	28	10.623	10.958
Innskudd fra og gjeld til kunder	15, 22	4.054.042	4.016.704
Gjeld til kredittinstitusjoner	22, 24, 25	150.671	229.223
Sertifikat- og obligasjonsgjeld	22, 24, 25	1.998.674	1.430.324
Finansielle derivater	22	6.954	8.126
Pensjonsforpliktelser	30	5.987	8.282
Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	24, 25, 26	140.276	130.008
SUM GJELD		6.396.121	5.866.578
Eierandelskapital	29, 31	152.719	152.725
Overkursfond	29	14.008	14.008
Annen egenkapital	29	419.574	384.170
SUM EGENKAPITAL		586.301	550.903
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		6.982.422	6.417.481
POSTER UTENOM BALANSEN			
Garantiansvar	32	183.646	255.791
Pantstillelser	32	175.671	156.568

Melhus, 11. februar 2016

Bjarne Berg
Styrets leder

Bernt Gagnås
Nestleder

Roar Øverbø

Marianne Bringedal

Esten Bollingmo
Ansattvalgt styremedlem

Ragnar Torland
Banksjef

Jo Temre

Turid V. Riset

ENDRING I EGENKAPITAL

Alle beløp i NOK 1.000

Endring egenkapital 2015	Eierandels kapital	Overkurs-fond	Grunn-fond*	Gaver	Utjevnings-fond/utbytte*	Annen EK ikke res.ført*	Total egen-kapital
Egenkapital 31.12.2014	152.725	14.008	333.634	850	30.709	24.295	556.222
Korreksjon av fjorårets pensjonsforpliktelse**			-3.352		-1.967		-5.319
Årets resultat			29.999	850	16.986		47.835
Utvidet resultatregnskap							
Endr. v.v. på fin. eiendeler tilgjengelig for salg						2.164	2.164
Årets totalresultat	0	0	29.999	850	16.986	2.164	49.999
Transaksjoner med egenkapitalbeviserne							
Egne egenkapitalbevis	-6						-6
Utbytte/gaver				-850	-13.745		-14.595
Egenkapital pr. 31.12.2015	152.719	14.008	360.281	850	31.983	26.459	586.301

*Fond for urealiserte gevinster utgjør 31.579. Totalt utsatt skatt på elementer som er ført direkte mot fond for urealiserte gevinster utgjør 1.220. Totalt utsatt skattefordel på elementer som er ført over utvidet resultat utgjør 1.206.

Fond for vurderingsforskjeller på 1.568 etter skatt består av resultatandel fra tilknyttet selskap ført etter egenkapitalmetoden.

** Jfr. note 2.10

Endring egenkapital 2014	Eierandels kapital	Overkurs-fond	Grunn-fond*	Gaver	Utjevnings-fond/utbytte*	Annen EK ikke res.ført*	Total egen-kapital
Egenkapital 31.12.2013	152.708	14.008	292.349	850	17.785	13.661	491.362
Årets resultat			43.304	850	25.906		70.060
Utvidet resultatregnskap							
Endr. v.v. på fin. eiendeler tilgjengelig for salg						8.615	8.615
Årets totalresultat	0	0	43.304	850	25.906	8.615	78.675
Transaksjoner med egenkapitalbeviserne							
Egne egenkapitalbevis	17						17
Utbytte/gaver				-850	-12.982		-13.832
Egenkapital pr. 31.12.2014	152.725	14.008	333.634	850	30.709	24.295	556.222

*Fond for urealiserte gevinster utgjør 27.809. Totalt utsatt skatt på elementer som er ført direkte mot fond for urealiserte gevinster utgjør 1.533. Totalt utsatt skattefordel på elementer som er ført over utvidet resultat utgjør 190.

Fond for vurderingsforskjeller på 1.473 etter skatt består av resultatandel fra tilknyttet selskap ført etter egenkapitalmetoden.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING 2015

Alle beløp i NOK 1.000

Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	Note	31.12.15	31.12.14
Utlån og innlåsvirksomhet			
Renteinnbetalinger, provisjonsinnbetalinger og gebyrer fra kunder		263.129	295.685
Netto innbetalinger/utbetalinger av nedbetalingslån, rammekreditter		-600.707	-496.274
Renteutbetalinger til kunder		-72.267	-104.232
Netto innbetaling/utbetaling ved omsetning av kortsiktige investeringer i aksjer		180.750	-67.857
Netto innbetaling/utbetaling ved omsetning av valuta og finansielle derivater		792	709
Innbetalinger av utbytte	7	8.179	4.064
Renteinnbetalinger på verdipapirer	5	8.031	13.880
Utbetaling til drift		-78.690	-53.389
Skatter		-19.857	-15.058
Andre innbetalinger fra driften	8	1.502	1.345
Utbetalt gaver av overskudd	13	-850	-850
Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		-309.988	-421.977
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Kjøp av varige driftsmidler	20, 21	-15.987	-1.873
Salg av varige driftsmidler		5.200	0
Kjøp av langsiktige investeringer i aksjer og andre andeler		-18.200	-10.569
Salg av langsiktige investeringer i aksjer og andre andeler		3.538	7.230
Innbetaling ved salg av rentebærende verdipapirer		180.228	210.694
Utbetaling ved kjøp av rentebærende verdipapirer		-240.709	-85.977
Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		-85.930	119.505
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Netto innbetalinger av innskudd		37.338	245.496
Plassering/låneopptak i kredittinstitusjoner	25	0	50.000
Tilbakebetaling/nedbetaling til kredittinstitusjoner		-110.434	-2.650
Opptak av sertifikater og obligasjonsgjeld/ansvarlig lånekapital	25	810.000	480.000
Utbetaling ved tilbakebetaling av obligasjonsgjeld/ansvarlig kapital		-231.382	-404.692
Utbetaling av utbytte	13	-13.745	-12.982
Netto rentebetalinger på finansaktiviteter		-46.103	-50.789
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		445.674	304.383
Netto kontantstrøm for perioden		49.756	1.911
Beh. av kontanter og fordringer på sentralbanken ved perioden begynnelse		14.949	13.039
Beh. av kontanter og fordringer på sentralbanken ved periodens slutt		64.704	14.949

Kontanstrømoppstillingen er utarbeidet etter den direkte metoden.

NOTER

Alle beløp i 1.000 kroner hvis ikke annet er presisert.

1. Generell informasjon

Melhus Sparebank er hjemmehørende i Norge, og er lokalisert i Melhus og Trondheim kommune. Selskapets virksomhet er bank- og finansielle tjenester. Melhus Sparebank er notert på Oslo Børs (ticker MELG). Regnskapet er vedtatt i selskapets styre 11. februar 2016.

Melhus Sparebank har datterselskapet Melhus Sparebank Eiendom AS. Dette selskapet har som formål å foreta kjøp og salg av eiendom, utleie samt utvikling av eiendomsprosjekter. Datterselskapets eiendeler er solgt i 2015 og selskapet vil avvikles i 2016. Aktiviteten i selskapet er liten. Størrelsen på datterselskapet er ubetydelig og det er valgt å ikke utarbeide konsernregnskap.

Melhus Sparebank sin egenkapital består av eierandelskapital, overkursfond, grunnfond, utjevningfond og annen egenkapital som ikke er resultatført. Annen egenkapital ikke resultatført består av urealiserte gevinster og tap knyttet til finansielle instrumenter der verdiendringer føres i utvidet resultat, samt aktuarielt tap/gevinst fra pensjonsordningene. Gaver (gavefond) hører til under grunnfond og består av forslag til gaveutdeling. Fond for urealiserte gevinster (FUG) er positive verdiendringer/gevinster på finansielle eiendeler tilgjengelig for salg og merverdi i forretningseiendommen. FUG er inkludert både i grunnfond, utjevningfond og annen ikke resultatført egenkapital. Fond for vurderingsforskjeller består av andel resultat fra investeringer i tilknyttede selskaper ført etter egenkapitalmetoden. Disse fondene holdes utenfor ved beregning av utdeling av årlig utbytte og beregning av egenkapitalbevisbrøken. Utstedelse av egenkapitalbevis besluttet av øverste myndighet i institusjonen (forstanderskapet) med flertall som for vedtektsendring, jfr. forskrift om egenkapitalbevis i sparebanker. Overkursfondet kan bare brukes til dekning av utgifter ved forhøyelse av eierandelskapitalen; dekning av tap som ikke kan dekkes på annen måte; fondsemisjon, hvis ikke institusjonen har udekket underskudd. Grunnfond er bygd opp gjennom overskudd siden 1840. Fondet kan benyttes til dekning av underskudd. Utjevningfond består av ikke utbetalt utbytte til egenkapitalbeviserne, samt egenkapitalbevisernes andel av resultatet for inneværende år. Fondet skal benyttes til utjevning av avkastning til egenkapitalbeviserne.

2. Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsipper

Nedenfor beskrives de viktigste regnskapsprinsippene som er benyttet ved utarbeidelsen av regnskapet. Disse prinsippene er benyttet på samme måte i alle presenterte perioder, dersom ikke annet fremgår av beskrivelsen.

2.1 Rammeverk for regnskapsavleggelsen

Regnskapet er avlagt i samsvar med EU-godkjente IFRS'er og tilhørende fortolkninger, samt de ytterligere norske opplysningskrav som følger av regnskapsloven, børsforskrift og børsregler, og som skal anvendes pr. 31.12.2015.

Regnskapet er utarbeidet basert på historisk kost prinsippet med følgende modifikasjoner: finansielle eiendeler tilgjengelig for salg og finansielle eiendeler og forpliktelser (herunder finansielle derivater) vurdert til virkelig verdi over resultatet.

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i høy grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger eller høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for regnskapet, er beskrevet i note 4.

Regnskapet er avlagt under forutsetningen om fortsatt drift.

2.1.1 Endringer i regnskapsprinsipper og opplysninger

(a) Nye og endrede standarder tatt i bruk av banken.

Fra 1. januar 2015 er følgende standarder tatt i bruk:

Endring i IAS 19 Ansatteytelser som klargjør regnskapsføring av ytelsesbaserte ordninger og bidrag fra ansatte eller tredjepart. Banken har pr. i dag ikke denne type bidrag og endringene får ikke effekt på regnskapet.

(b) Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og hvor selskapet ikke har valgt tidlig anvendelse

Banken har ikke valgt tidliganvendelse av noen nye eller endrede IFRSer eller IFRIC-fortolkninger.

IFRS 9 Finansielle instrumenter omhandler regnskapsføring og måling av finansielle instrumenter og erstatter flere klassifikasjons- og målemodeller i IAS 39, som omhandler tilsvarende problemstillinger. Standarden omhandler også krav til at et gjeldsinstrument skal føres til amortisert kost. Verdiendringer på finansielle eiendeler, med unntak av aksjeinvesteringer til handelsformål, føres over utvidet resultat. Endringene i IAS 9 introduserer en tredje målekategori for gjeldsinstrumenter og en ny nedskrivningsmodell for forventede kredittap.

Standarden trer i kraft for regnskapsåret 2018, men tidliganvendelse er tillatt.

For øvrig er det ingen andre IFRSer eller IFRIC-fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å ha en vesentlig påvirkning på regnskapet.

2.2 Investering i datterselskap og tilknyttede selskaper

Datterselskaper

Datterselskaper er alle enheter som banken har kontroll over. Kontroll over en enhet oppstår når banken er utsatt for variabilitet i avkastningen fra enheten og har evnet til å påvirke denne avkastningen gjennom sin makt over enheten. Datterselskap konsolideres fra dagen kontroll oppstår, og dekonsolideres når kontroll opphører. Normalt har banken kontroll gjennom aksjeeie på mer enn halvparten av stemmerettene. Datterselskaper som er uvesentlige trengs ikke å konsolideres, dvs. at Melhus Sparebank Eiendom AS er valgt å ikke konsolideres.

Tilknyttede selskaper

Tilknyttede selskaper er selskaper der banken har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Betydelig innflytelse foreligger normalt der banken har mellom 20 og 50 prosent av stemmerettene. Investeringer i tilknyttede selskaper regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. Investeringen regnskapsføres på kjøpstidspunktet til anskaffelseskost, og bankens andel av resultatet i etterfølgende perioder inntektsføres eller kostnadsføres. Balanseført beløp inkluderer eventuell implisitt goodwill identifisert på kjøpstidspunktet.

Ved reduksjon av eierandel i tilknyttet selskap hvor banken opprettholder betydelig innflytelse, omklassifiseres kun en forholdsmessig andel av beløp som tidligere er ført i utvidet resultat til resultatet.

Bankens andel av over- eller underskudd i tilknyttede selskaper resultatføres og tillegges balanseført verdi av investeringen. Bankens andel av utvidet resultat i det tilknyttede selskapet

føres i utvidet resultat i banken og tillegges også balanseført beløp for investeringene. Banken resultatfører ikke andel av underskudd hvis dette medfører at balanseført beløp av investeringen blir negativt (inklusive usikrede fordringer på enheten), med mindre banken har pådratt seg forpliktelser eller foretatt betalinger på vegne av det tilknyttede selskapet.

Banken avgjør ved slutten av hver regnskapsperiode hvorvidt det foreligger nedskrivningsbehov på investeringen i det tilknyttede selskapet. I så fall beregnes nedskrivningsbeløpet som forskjellen mellom gjenvinnbart beløp av investeringen og dens bokførte verdi, og resultatfører differansen på egen linje under regnskapslinjen ”Andel resultat i tilknyttede selskaper”.

Dersom det oppstår gevinst eller tap på transaksjoner mellom banken og dets tilknyttede selskaper regnskapsføres kun den forholdsmessige andelen som knytter seg til aksjonærer utenfor selskapet. Urealiserte tap elimineres med mindre det foreligger et nedskrivningsbehov på eiendelen som var gjenstand for transaksjonen. Der det har vært nødvendig er regnskapene i de tilknyttede selskapene omarbeidet for å oppnå samsvar med bankens regnskapsprinsipper. Gevinster og tap ved utvanning av eierandeler i tilknyttede selskaper blir resultatført.

2.3 Omregning av utenlandsk valuta

Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta

Regnskapet er presentert i NOK som er den funksjonelle og presentasjonsvalutaen til banken, datter- og tilknyttede selskaper.

Transaksjoner og balanseposter

Transaksjoner i utenlandsk valuta regnes om til NOK ved bruk av transaksjonskursen. Valutagevinster og -tap som oppstår ved betaling av slike transaksjoner resultatføres. Pengeposter (eiendeler og gjeld) i utenlandsk valuta ved årets slutt omregnes til kursen på balansedagen og agio resultatføres.

2.4 Varige driftsmidler

Tomter og bygninger består hovedsakelig av forretningsbygg. Det er valgt å benytte kostmodell for verdsettelse av varige driftsmidler. Øvrige varige driftsmidler regnskapsføres også til anskaffelseskost, inkludert overtatt eiendel som består av et tomteområde.

Tomter eller firmahytte avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives etter den lineære metode, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er:

Tomter	Avskrives ikke
Bygninger	15-40 år
Maskiner	5-15 år
Kjøretøy	3-5 år
Inventar	3-8 år

Driftsmidlenes utnyttbare levetid, samt restverdi, revurderes på hver balansedag og endres hvis nødvendig. Vesentlige enkeltdeler av eiendommen er dekomponert og har ulik utnyttbar levetid. Gevinst og tap ved avgang resultatføres og utgjør forskjellen mellom salgspris og balanseført verdi.

Etterfølgende utgifter legges til driftsmidlenes balanseførte verdi eller balanseføres separat, når det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler tilknyttet utgiften vil tilflyte banken, og utgiften kan måles pålitelig. Balanseført beløp knyttet til utskiftede deler resultatføres. Øvrige reparasjons- og vedlikeholdskostnader føres over resultatet i den perioden utgiftene pådras.

2.5 Immaterielle eiendeler

Goodwill

Goodwill oppstår ved kjøp av virksomhet og er forskjellen mellom anskaffelseskost og virkelig verdi av netto identifiserbare eiendeler i virksomheten på oppkjøpstidspunktet. Goodwill ved oppkjøp av datterselskap er klassifisert som immateriell eiendel. Goodwill ved kjøp av andel i tilknyttede selskaper er inkludert i investeringer i tilknyttede selskaper. Goodwill testes årlig for verdifall og balanseføres til anskaffelseskost med fradrag av nedskrivninger, jfr. IAS 36.

Edb programvare

Kjøpt IT-løsninger og programvarer balanseføres til anskaffelseskost (inkludert utgifter til å få systemene operative) og avskrives over forventet utnyttbar levetid (5 år). Banken har ikke egne utgifter til utvikling eller vedlikehold av programvarer eller andre immaterielle eiendeler.

Kostnader vedrørende konsesjonssøknad

Kostnader knyttet til søknad om verdipapirkonsesjon er aktivert som immaterielle eiendeler.

2.6 Verdifall på ikke-finansielle eiendeler

Immaterielle eiendeler med udefinert utnyttbar levetid avskrives ikke og vurderes årlig for verdifall. Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler som avskrives vurderes for verdifall når det foreligger indikatorer på at fremtidig kontantstrømmer ikke kan forsvare balanseført verdi.

En nedskrivning resultatføres med forskjellen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi med fradrag av salgskostnader og bruksverdi.

Ved vurdering av verdifall, grupperes anleggsmidlene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige kontantstrømmer (kontantgenererende enheter). Ved hver rapporteringsdato vurderes mulighetene for reversering av tidligere nedskrivninger på ikke-finansielle eiendeler (unntatt goodwill).

2.7 Finansielle eiendeler

Finansielle eiendeler klassifiseres i følgende kategorier: til virkelig verdi over resultatet, utlån og fordringer, eller eiendeler tilgjengelige for salg. Klassifiseringen avhenger av hensikten med eiendelen. Ledelsen klassifiserer finansielle eiendeler ved anskaffelse.

Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet

Denne kategorien har to underkategorier: finansielle eiendeler holdt for handelsformål, og finansielle eiendeler som initielt er valgt å føre til virkelig verdi over resultatet. Derivater klassifiseres som holdt for handelsformål, med mindre de er en del av en sikring. Finansielle eiendeler som ledelsen velger å klassifisere til virkelig verdi over resultat skjer fordi den i hovedsak er anskaffet med henblikk på å gi fortjeneste fra kortsiktige prissvingninger, fordi måling og rapportering til virkelig verdi resulterer i mer relevant informasjon og fordi det er en gruppe finansielle instrumenter som internt styres og følges opp basert på virkelig verdi. Valget av klassifisering benyttes konsistent for alle eiendeler som styres samlet etter virkelig verdi.

Investeringer i pengemarkedsfond med lav vekt er valgt å klassifisere under sistnevnte underkategorien. Dette er en del av bankens likviditetsbeholdning og skal kunne realiseres innen 3 dager.

Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er blant annet utlån og øvrige finansielle eiendeler som ikke er notert i et aktivt marked og som ikke er definert som eiendeler vurdert til virkelig verdi over resultat eller finansielle eiendeler tilgjengelig for salg. Det skilles ikke mellom omløp- eller anleggsmidler i oppstillingsplan for bank.

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er ikke-derivative finansielle eiendeler som man velger å plassere i denne kategorien eller som ikke er klassifisert i noen annen kategori. I denne kategorien inngår vår portefølje av obligasjoner og aksjeinvesteringer vi ikke har til hensikt å selge innen 12 måneder etter balansedagen. Rente på plasseringene inntektsføres under ”Renter og lignende inntekter av obligasjoner”, jfr. note 5. Verdiendringer på disse aksjeinvesteringene og obligasjonene føres i utvidet resultat, fratrukket skatt som føres mot utsatt skattefordel.

Regnskapsføring og måling

Vanlige kjøp og salg av investeringer regnskapsføres på avtaletidspunktet, som er den dagen banken forplikter seg til å kjøpe eller selge eiendelen. Alle finansielle eiendeler som ikke regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet, balanseføres første gang til virkelig verdi pluss transaksjonskostnader. Finansielle eiendeler som føres til virkelig verdi over resultatet, regnskapsføres ved anskaffelsen til virkelig verdi og transaksjonskostnader resultatføres. Investeringer fjernes fra balansen når rettighetene til å motta kontantstrømmer fra investeringen opphører eller når disse rettighetene er blitt overført og banken i hovedsak har overført all risiko og hele gevinstpotensialet ved eierskapet. Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg og finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet føres etter første gangs balanseføring til virkelig verdi i balansen. Utlån og fordringer regnskapsføres til amortisert kost ved bruk av effektiv rentes metode.

Gevinst eller tap fra endringer i virkelig verdi av poster i kategorien ”finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet”, inkludert renteinntekt og utbytte, medtas i resultatregnskapet under ”netto gevinster/tap finansielle instrumenter” i den perioden de oppstår. For finansielle eiendeler tilgjengelig for salg føres verdiendring, som ikke anses varig, over utvidet resultat. Når verdipapirer klassifisert som tilgjengelig for salg realiseres, føres samlet verdiregulering som er ført over utvidet resultat, som gevinst eller tap fra investeringer i verdipapirer i ordinært resultat.

Nettopresentasjon av finansielle eiendeler og forpliktelser

Finansielle eiendeler og forpliktelser presenteres netto i balansen når det foreligger en motregningsrett som kan håndheves juridisk og en har til hensikt å gjøre opp netto eller realisere eiendelen og gjøre opp forpliktelsen samtidig. Retten til motregning kan ikke være betinget av en fremtidig hendelse, og må være juridisk håndhevbar i alle situasjoner som banken eller motparten kan komme i.

Verdifall på finansielle eiendeler

a) Eiendeler balanseført til amortisert kost

Utlån måles ved første gangs balanseføring til virkelig verdi. Ved senere måling vurderes utlån til amortisert kost fastsatt ved bruk av effektiv rente metoden. Dersom det foreligger objektive bevis for at et utlån eller en gruppe av utlån har verdifall foretas nedskrivning for verdifallet. Vesentlige økonomiske problemer hos kunden, sannsynlighet for at kunden vil gå konkurs, og utsettelse og mangler ved betalinger, anses alle som objektive bevis på at fordringen skal nedskrives. Objektive bevis for at en gruppe av utlån har verdifall er negative endringer i betalingsstatus til kunder i gruppen, eller nasjonale eller lokale økonomiske forhold som korrelerer med mislighold i utlånsgruppen. Nedskrivningen utgjør forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer, diskontert med opprinnelig effektiv rente. Det er i år tatt i bruk en ny risikoklassifiseringsmodell utarbeidet i Eika. Modellen beregner sannsynlighet for at kunder går i mislighold (PD-modell). Nedskrivning på grupper av utlån er foretatt ved å inndele kundemassen etter risikoklasse fra modellen. Tapsanslagene i hver klasse er et anslag ut fra et gjennomsnitt i alle Eika-bankene, justert for historiske tap i egen bank.

Engasjementsvurdering foretas ved utgangen av hvert kvartal. Alle engasjement hvor det foreligger manglende termininnbetaling (f.o.m. 1. termin) på lån, og overtrekk på kreditter

gjennomgås og vurderes. I tillegg gjennomgås engasjement med høy risiko ut fra risikoklassifiseringsmodellen og som i tillegg har lav sikkerhetsdekning. Et engasjement defineres som misligholdt 90 dager etter manglende terminbetaling/overtrekk. Ved mislighold (eller tidligere) vurderes de sikkerheter som er deponert for engasjementet. Sikkerheter vurderes til påregnelig salgspris redusert med salgskostnader. Differansen mellom pålydende og neddiskontert forventet kontantstrøm, diskontert med opprinnelig effektiv rente, nedskrives.

(b) Eiendeler klassifisert som tilgjengelig for salg

Banken vurderer hver balansedag om det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller gruppe av finansielle eiendeler, har falt i verdi. Dersom det foreligger indikasjoner på verdifall for et gjeldsinstrument, og verdireduksjoner tidligere har vært ført over utvidet resultat, skal beløp som tidligere er innregnet i utvidet resultat omklassifiseres og føres over resultatregnskapet som nedskrivning. Beløpet måles som differansen mellom anskaffelseskost og dagens virkelige verdi, med fradrag for nedskrivninger som tidligere er resultatført. Dersom den virkelige verdien av et gjeldsinstrument klassifisert som tilgjengelig for salg i en etterfølgende periode øker, og økningen objektivt kan knyttes til en hendelse som skjedde etter at nedskrivningen ble resultatført, skal verdifallet reverseres i resultatregnskapet.

For egenkapitalinstrumenter er en vesentlig eller langvarig reduksjon i virkelig verdi på instrumentet under anskaffelseskost, også en indikasjon på at eiendelen er utsatt for verdifall. Dersom det foreligger indikasjoner på verdifall, og verdireduksjoner tidligere har vært ført over utvidet resultat, skal det akkumulerte tapet som er innregnet i utvidet resultat omklassifiseres og nedskrivningen resultatføres. Beløpet måles som differansen mellom anskaffelseskost og dagens virkelige verdi, med fradrag for verdifall som tidligere er nedskrevet over resultatet. Slike nedskrivninger skal ikke reverseres over resultatregnskapet.

2.8 Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter består av kontanter og andre kortsiktige, lett omsettelige investeringer med maksimum tre måneders opprinnelig forfallstid.

2.9 Utsatt skattefordel og betalbar skatt

Skattekostnaden består av betalbar skatt og utsatt skatt. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til poster som er ført over utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen. Hvis det er tilfellet, blir skatten også ført over utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen.

Betalbar skatt for perioden beregnes i samsvar med de skattelover og skatteregler som er vedtatt, eller i hovedsak vedtatt på balansedagen. Ledelsen vurderer løpende de standpunkter som er hevdet i selvangivelsene der gjeldende skattelover er gjenstand for fortolkning. Basert på ledelsens vurdering, foretas avsetninger til forventede skattebetalinger der dette anses nødvendig.

Det er beregnet utsatt skatt på midlertidige forskjeller mellom skattemessige og regnskapsmessige verdier på eiendeler og gjeld. Utsatt skatt beregnes ikke på goodwill. Dersom en midlertidig forskjell oppstår ved første gangs balanseføring av en gjeld eller eiendel i en transaksjon, som ikke er en virksomhetssammenslutning, og som på transaksjonstidspunktet verken påvirker regnskaps- eller skattemessig resultat, blir utsatt skatt ikke balanseført. Utsatt skatt fastsettes ved bruk av skattesatser og skattelover som er vedtatt eller i det alt vesentlige er vedtatt på balansedagen, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten gjøres opp.

Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at fremtidig skattepliktig inntekt vil foreligge der de skattereduserende midlertidige forskjellene kan utnyttes.

Utsatt skatt beregnes på midlertidige forskjeller fra investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper, bortsett fra når banken har kontroll over tidspunktet for reversering av de midlertidige forskjellene, og det er sannsynlig at de ikke vil bli reversert i overskuelig fremtid.

Utsatt skattefordel og utsatt skatt skal motregnes dersom det er en juridisk håndhevbar rett til å motregne eiendeler ved betalbar skatt mot forpliktelser ved betalbar skatt, og utsatt skattefordel og utsatt skatt gjelder inntektsskatt som ilegges av samme skattemyndighet for enten samme skattepliktige foretak eller forskjellige skattepliktige foretak som har til hensikt å gjøre opp forpliktelser og eiendeler ved betalbar skatt netto.

2.10 Ansatteytelser

Banken er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Alle nyansatte fra og med 2010 blir tilbudt innskuddsbasert tjenestepensjonsordning. Øvrige ansatte hadde frem til og med 2014 en ytelsesbasert pensjonsordning. Det ble i slutten av 2014 fremforhandlet og vedtatt at de som hadde ytelsesbasert pensjonsordning skal over på innskuddsbasert ordning. Overgang til innskuddspensjonsordning for disse gjorde at pensjonsforpliktelsen i balansen faller bort fra og med 31/12-14. Det visste seg i ettertid at vi ikke hadde hjemmel for å overføre delvis uførepensjonister i ytelsesordningen til en innskuddsbasert pensjonsordning. Derfor er en del av pensjonsforpliktelsen som ble inntektsført i fjor tilbakeført med 7,3 mill. IB og sammenligningstall for fjoråret er korrigert i årets regnskap med hensyn på dette. Begge ordningene er eller har vært gjennom DnB Livsforsikring AS.

For innskuddsordninger betaler banken inn faste bidrag. Banken har ingen rettslige eller selvpålagte forpliktelser til å skyte inn ytterligere midler hvis det viser seg at det ikke er tilstrekkelige midler til å betale alle ansatte de ytelsene som er knyttet til deres opptjening i denne eller tidligere perioder. En ytelsesordning er definert som en ordning som ikke er en innskuddsordning.

En ytelses ordning vil typisk definere et beløp en ansatt vil motta fra og med pensjoneringstidspunktet, vanligvis avhengig av alder, antall år i arbeid og lønn.

Regnskapsmessig forpliktelse for ytelsesordningene er nåverdien av forpliktelsen på balansedagen, med fradrag for virkelig verdi av pensjonsmidlene. Bruttoforpliktelsen er beregnet av uavhengige aktuarer som anvender lineærmetoden ved beregningen. Bruttoforpliktelsen diskonteres til nåverdi ved bruk av renten på høykvalitets bedriftsobligasjoner utstedt i den valuta som forpliktelsen utbetales, og med tilnærmet lik løpetid som utbetalingshorisonten av forpliktelsen.

Gevinster og tap som oppstår ved rekalkulering av forpliktelsen som følge av erfaringsavvik og endringer i aktuarmessige forutsetninger føres mot egenkapitalen via utvidet resultat i perioden de oppstår.

Virkingen av endringen i ordningens ytelser resultatføres umiddelbart.

I en innskuddsordning innbetaler banken til offentlig eller privat ordninger det de har forpliktet seg til ved avtale, er forpliktet til ved lov eller på frivillig basis skyter inn. Banken har ikke ytterligere forpliktelser utover denne innbetalingen. Innskuddet føres som lønnskostnad når de påløper. Forskuddsbetalinger balanseføres som en eiendel i den grad de kan brukes til å dekke fremtidige premier eller bli tilbakebetalt.

Se for øvrig note 30

Bonusordning

Banken regnskapsfører en forpliktelse og en kostnad for bonuser og overskuddsdeling basert på en beregning som tar hensyn til resultat etter visse justeringer og forrentningskrav. Bankens regnskapsfører en avsetning der det foreligger kontraktmessige forpliktelser. En del av resultatlønnen utbetales med bankens egenkapitalbevis.

2.11 Inntektsføring / kostnadsføring

Renter og provisjoner tas inn i regnskapet etter hvert som de opptjenes som inntekter og i samsvar med effektiv rente metoden. Kostnader tas inn i regnskapet når de påløper. Etablerings- og depotgebyr som privatpersoner og næringslivskunder belastes ved låneopptak, amortiseres over lånets løpetid. Pr. 31.12.15 er 6,3 mill. kr. holdt tilbake og inntektsføres over lånets løpetid. Tilsvarende i fjor var 5,6 mill. kr..

Aksjeutbytte og andre provisjoner og gebyrer som banken mottar inntektsføres fortløpende. Forskuddsbetalte inntekter eller påløpne kostnader ved årets slutt periodiseres og bokføres som gjeld. Opptjente inntekter og forskuddsbetalte kostnader inntektsføres og bokføres som fordring. Gevinst ved salg av eiendeler bokføres når det har skjedd en overføring av risiko til kjøper.

2.12 Innlån

Innlån regnskapsføres til virkelig verdi når utbetaling av lånet finner sted, med fradrag for transaksjonskostnader. I etterfølgende perioder regnskapsføres lån til amortisert kost beregnet ved bruk av effektiv rente. Forskjellen mellom det utbetalte lånebeløpet (fratrasket transaksjonskostnader) og innløsningsverdien resultatføres over lånets løpetid.

2.13 Utbytte

Utbytte klassifiseres som en del av egenkapitalen inntil det er besluttet. Avsatt utbytte blir likevel tatt ut i beregning av kapitaldekning etter gjeldende kapitaldekningsregler.

2.14 Segmentinformasjon

Driftssegmenter rapporteres på samme måte som ved intern rapportering til selskapets ledelse. Dette er i henhold til den organisasjon som banken har. Et virksomhetssegment er en del av virksomheten som leverer produkter eller tjenester som er gjenstand for risiko og avkastning som er forskjellig fra andre virksomhetsområder. Resultatposter er fordelt mellom privat- og næringsmarked på kreditt, samt øvrige deler kalt «andre». «Andre» vil i hovedsak bestå av resultatposter fra forsikring og sparing-/plasseringsområdet. Renteinntekter og –kostnader er fordelt på kreditt, mens provisjonsinntekter fra alle kunder er i hovedsak fordelt under andre. Det er foretatt direkte allokering. Under «Ufordelt» vil det være inntekter og kostnader som ikke naturlig lar seg fordele. Aktuelle balansetall er fordelt på privat- og næringsmarked. Utlån og innskudd er i tillegg fordelt på geografisk marked, jfr. note 15.

3. Finansiell risikostyring

Finansielle risikofaktorer

Bankens aktiviteter medfører ulike typer finansiell risiko: markedsrisiko (inkludert valutarisiko, virkelig verdi renterisiko og prisrisiko), kredittrisiko, likviditetsrisiko og flytende renterisiko.

Risikostyringen ivaretas av ledelsen i overensstemmelse med retningslinjer godkjent av styret. Styret fremlegger prinsipper for den overordnede risikostyring, og angir retningslinjer for spesifikke områder som kredittrisiko, likviditetsrisiko, valutarisiko, renterisiko, bruk av finansielle derivater og investering av overskuddslikviditet. Viser for øvrig også til styrets årsberetning.

Kreditrisiko

Det har vært et prosjekt i Eika for å få til et mer ensartet og sammenlignbart risikoklassifiseringssystem for bankene i gruppen (LØFT-prosjektet). Denne er tatt i bruk i 2015. Modellen som benyttes er en sannsynlighetsbasert (PD – probability of default) risikoklassifiseringsmodell. Modellen vil benyttes på alle kunder der det er risiko for tap for banken. Det betyr at alle kunder med lån, kreditt eller garanti blir risikoklassifisert, i tillegg til kunder med overtrekk over NOK 1.000,-. Risikoklassifiseringsmodell er delt i to hovedmodeller – en for personmarked og en for bedriftsmarked. Hovedmodellene er igjen delt i tre ulike delmodeller:

- Ekstern (generisk) modell
- Intern (atferds) modell
- Makromodell

Delmodellene har ytterligere modellsplitt for bedre å finne optimal vektning av variablene i modellene. Modellene er bygd opp slik at kunden vurderes etter en rekke variabler, for hver variabel får kunden poeng. Høyere samlet poeng gir bedre risikoklasse for kunden.

Risikoklassifiseringsmodellen beregner sannsynlighet for at kunden går i mislighold i løpet av de neste 12 måneder. Denne modellen er ennå ikke fullt ut implementert inn i dagens kredittflow, men regner med å være integrert i nytt kredittsystem i 2016. Banken benytter risikoklasser med tilhørende PD-verdier (sannsynlighet for mislighold).

Risikoklasse		Misligholdssannsynlighet i %
1	Lav risiko	0,01 – 0,10
2		0,10 – 0,25
3		0,25 – 0,50
4	Middels risiko	0,50 – 0,75
5		0,75 – 1,25
6		1,25 – 2,00
7		2,00 – 3,00
8	Høy risiko	3,00 – 5,00
9		5,00 – 8,00
10		8,00 – 100,00
11	Misligholdt	Kunden er i mislighold
12	Tapsutsatt	Manuelt vurdert som tapsutsatt. Trenger ikke være i mislighold

Fordeling av portefølje inklusive Eika Boligkreditt pr. 31/12-2015

Risikoklasse	% av totalt engasjement
1 – 3	60,23 %
4 – 7	26,66 %
8 – 10	12,63 %
11	0,35 %
12	0,04 %
Uklass.	0,04 %
Totalt	100,00 %

Risikoklassifiseringsmodellen hensyntar også sikkerhetsdekning/belåningsgrad. Med sikkerhetsdekning menes antatt salgsverdi av pantet eller sikkerheten stillet for lånet, i forhold til engasjementet. Sikkerhetsdekningen er hensyntatt en reduksjonsfaktor, som varierer ut fra type pantobjekt. Sikkerhet i bolig har som utgangspunkt en reduksjonsfaktor på 20%.

Denne delen av modellen har ennå noen svakheter i form av at alle type sikkerheter ikke trekkes opp i modellen og verdien av sikkerhetene ikke blir hensyntatt. Pr. i dag viser derfor dette noe lav sikkerhetsdekning på en del engasjement. Vi har likevel valgt å ta denne i bruk selv om vi får rapportert ut flere engasjement for gjennomgang enn hva som strengt tatt er nødvendig. Vi har kvartalsvis gjennomgang av engasjement i risikoklasse 8-10 ut fra PD-modellen, samt har sikkerhetsdekning lavere enn 100%. I tillegg har vi gjennomgang av engasjement som har falt forholdsmessig mye i risikoklasse gjennom kvartalet, dette ut fra en migreringsrapport som kjøres kvartalsvis.

Maksimal eksponering for kredittrisiko. Utlån og fordringer er inkl. garantier og fordelt etter bransjer:

Utlån og garantier til kunder	2015	2014
Bygg, anlegg, kraft og vann	440.681	560.588
Eiendomsdrift, finansiell tjenesteyting	1.303.959	1.145.777
Handel, hotell og restaurantvirksomhet	106.312	105.380
Industri og bergverk	46.458	53.627
Personmarked	4.132.313	3.631.518
Primærnæring	125.056	118.058
Tjenesteytende næring ellers	318.690	313.967
Transport og kommunikasjon	51.924	49.073
Garantier EBK	19.900	141.723
Sum utlån og garantier til kunder	6.545.293	6.119.712

Maksimal eksponering for kredittrisiko på andre eiendeler:

Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	37.490	5.608
Sertifikater og obl. tilgjengelig for salg	326.558	266.077
Pengemarkedsfond til virkelig verdi over resultat	33.472	213.050
Finansielle derivater	1.495	6.872
Sum eksponering kredittrisiko	6.944.308	6.611.319

Spesifikasjon av garantier er vist i note 32.

Forfallstruktur utlån til kunder

	Ikke forfalt	Forfalt 0-30 dg	Forfalt 31-90 dg	Misligholdt, forfalt over 90 dg	Sum
Utlån til kunder 2015	5.965.345	231.928	96.624	29.176	6.323.073
Utlån til kunder 2014	5.278.716	327.787	78.970	42.966	5.728.439

Det er foretatt nedskrivninger på misligholdte engasjement, jfr. note 11f og g. Forfalte utlån det ikke er foretatt nedskrivning på utgjør 350.140 mot 414.964 i fjor. Disse består av enkelte større engasjement som er bragd i orden i 2016. Det er stilt samme type sikkerheter for engasjement som

er forfalt, som den øvrige utlånsportefølje, jfr. under. Innslaget av blacolån anses ubetydelig for engasjement som er forfalt, tilsvarende som for den øvrige portefølje. For stilte sikkerheter, se under. Andre finansielle eiendeler (obligasjoner, pengemarkedsfond og finansielle derivater, jfr. notene 16, 17 og 22) er ikke forfalt og det er heller ikke stilt sikkerheter for disse eiendelene. Ved plassering i slike eiendeler blir derfor størrelse og soliditet vurdert fremfor eventuell historisk avkastning, jfr. markedsrisiko.

Sikkerheter

Banken benytter sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og type transaksjon. Sikkerheter kan for eksempel være i form av fysisk sikkerhet, garantier eller avtaler om motregning. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret og kan for eksempel være næringseiendom, boliger, varelager, driftstilbehør eller fordringer. I en del tilfeller benyttes også kausjoner. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges realisasjonsverdien i en fortsatt drift situasjon til grunn hos kundene. Vi har gjennom året ikke tiltrådt pantesikkerheter. Overtatte eiendeler gjelder engasjement der banken tidligere har tiltrådt pantet. Disse er nå solgt og på det nærmeste oppgjort.

Engasjement fordelt etter sikkerhet

	2015	2014
Engasjement med pantesikkerhet i eiendom, 35%-vektet i kapitaldekningen	4.840.372	4.071.903
Engasjement med pantesikkerhet i eiendom, 100%-vektet i kapitaldekningen	824.137	971.709
Privatlån med annen sikkerhet	29.813	37.423
Næringslån med annen sikkerhet	29.321	33.571
Kreditt med ulike sikkerheter	599.430	613.833
Sum	6.323.073	5.728.439

Nedenfor vises sikkerhetsverdier etter type sikkerhet:

	31.12.2015	31.12.2014
Bolig og forr.bygg	282.144	177.010
Enebolig	4.465.228	3.768.176
Fritidsbolig	285.080	238.225
Kausjon	114.819	110.019
Landbrukseiendom m/bolig	597.439	538.352
Næringseiendom m/boligdel	189.167	165.518
Pantebrev	6.737	4.698
Pant i innskudd	19.860	20.010
Selveierleilighet	1.207.654	926.863
	7.168.127	5.948.873

Eika Boligkreditt

Bankens netto utlån til kunder utgjør 6.323 mill. kr. pr. 31.12.2015. I tillegg hadde banken på samme tidspunkt formidlet utlån på 1.230 mill. kr. til Eika BoligKreditt AS (EBK). Tilsvarende portefølje i fjor var 1.214 mill. kr. Bankens rente/provisjon fra EBK utgjorde 10,1 mill. kr. i 2015 mot 12,1 mill. kr. i fjor.

EBK er eid av 74 selvstendige norske sparebanker (Eika-bankene) og OBOS. Bankens eierandel i EBK er 2,00%, mens banken eier 2,27% av Eika Gruppen AS. Banken opererer som en agent/formidler for EBK, og er kundens (låntagers) kontaktpunkt i forhold til boliglånet. Selve låneavtalene inngås imidlertid mellom kunden og EBK. EBK tilbyr sparebankens kunder 1. prioritets pantelån innenfor 60 prosent av verdigrunnlaget. Dersom det er aktuelt med finansiering utover dette, må slik finansiering ytes av banken eller andre.

Bakgrunnen for at boliglån viderefremmes til EBK, er primært at EBKs finansieringsform gir muligheter for å finansiere utlånsvirksomheten gjennom innhenting av kapital fra verdipapirmarkedet på gunstigere vilkår enn hva Eika-bankene ellers ville oppnådd. Videre vil både finansieringsbehovet og egenkapitalbehovet reduseres for banken.

EBK startet sin utlånsvirksomhet som ordinært kredittforetak i februar 2005, og har nå en betydelig utlånsportefølje som er finansiert med obligasjoner med fortrinnsrett. EBK fikk i 2007 konsesjon som kredittforetak med rett til å utstede obligasjoner med fortrinnsrett. Obligasjoner med fortrinnsrett har sikkerhet i EBKs samlede utlån. De første emisjonene av obligasjoner med fortrinnsrett fant sted i august 2007.

Distribusjonsavtale mellom banken og EBK vedrørende formidling av boliglån er revidert i 2015. Distribusjonsavtalen omhandler blant annet fastsettelsen av provisjoner og garantier banken må stille overfor EBK. Provisjon beregnes som kundens utlånsrente minus EBKs innlånsrente inkludert en margin.

Banken stiller i tillegg følgende garantier overfor EBK, jfr. note 32:

- Saksgaranti ved at banken garanterer i form av selvskyldner for ethvert tap som EBK blir påført som følge av at banken ikke overholder sine plikter til å produsere relevante dokumenter og etablere rettsvern for de tilhørende sikkerheter for lånet.
- Tapsgaranti for 80% av ethvert tap som konstateres som følge av misligholdte lån og som ikke dekkes av sikkerheten. Tapsgarantien er begrenset til 1% av låneporteføljen banken har i EBK.

Ved en måneds mislighold har EBK rett til å gjøre tapsgarantien og eventuelt saksgarantien gjeldende. Banken plikter i en slik situasjon å velge mellom å

- Innbetale utestående terminforfall med påløpte renter og gebyrer. Garantien vil ikke bli nedskrevet. Banken kan søke regress hos kunden. Lånet i EBK løper videre.
- Innbetale det fulle garantibeløp til EBK. Banken er etter dette frigjort fra taps- og saksgarantiforpliktelsen nyttet til det aktuelle utlån. Hvis lånet går til inkasso og hvis det skulle bli aktuelt å realisere pantet, vil bankens ansvar avhenge av hvilken pris som oppnås ved salget.
- Banken overtar de rettigheter og forpliktelser som EBK har etter låneavtalen for en kjøpesum tilsvarende debtors innfrielse av lånet. Under dette alternativet innfrir banken lånet i EBK og tar lånet i egne bøker.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke kan overholde sine betalingsforpliktelser når disse forfaller, eller erstatte innskudd når disse trekkes ut, med den konsekvens at banken misligholder forpliktelsene til å innfri innskudd og lån. Banken har etablert en egen policy for styring av likviditet. Banken har arbeidet bevisst med å skaffe langsiktig funding, bedre innskuddsdekningen og sikre trekkrettigheter. Det er etablert rammer som begrenser bankens kortsiktige likviditetsforfall innenfor ulike tidsperioder. Utlån skal finansieres med innskudd fra kunder, ansvarlig kapital og langsiktige innlån. Innskuddsdekningen (innskudd i % av utlån) er viktig for likviditeten, og denne har vært på hhv. 70,2%, 72,2% og, 78,3% ved de tre foregående årsskiftene. Innskuddsdekningen er ved årsskiftet i år nede på 64,2% og skyldes i hovedsak stor

utlånsvekst i slutten av året og utgang av noen større innskudd. Det er i starten av 2016 satt i verk tiltak for å øke innskuddsdekningen til gjeldende mål. Banken har dessuten et måltall på at langsiktig finansiering skal være minimum 75 % av fremmedfinansiering, denne var pr. 31.12.15 på 67% mot 81% pr 31.12.14. Det vil søkes å øke den gjennomsnittlige løpetiden på obligasjonslån i 2016. Banken har etablert en beredskapsplan for likviditetsstyring under en finansiell krise. Styret vurderer bankens likviditet som betryggende, jfr. årsberetning, med gode relasjoner til aktører i pengemarkedet, samt at banken har ubenyttete trekkrettigheter på 250 mill. kr., som i fjor.

Det er stilt sikkerhet i bankens eiendeler (obligasjoner) for låneopptak i Norges Bank på til sammen 175 mill. kr., som i sin helhet er ledig ved årsskiftet.

Beløpene i tabellene under er kontraktsfestede nominelle kontantstrømmer, og vil derfor ikke være avstembare mot beløpene presentert som lån, finansielle derivater og innskudd i balansen.

Restløpetid pr. 31.12.2015		Inntil	Fra 1 til 3	Fra 3 mnd.	Fra 1 til 5		
	Gj. sn. rente	1 mnd.	mnd.	til 1 år.	år	Over 5 år	Sum
Gjeld til kredittinstitusjoner		0	765	2.295	153.825		156.885
Innskudd fra og gjeld til kunder	1,66 %	3.967.220		90.493			4.057.713
Sertifikater og obligasjonsgjeld		1.297	206.174	524.670	1.335.797	0	2.067.938
Ansvarlig lånekapital/fondsobligasjonslån			1.192	3.576	77.122	88.100	169.990
Annen gjeld			22.719	17.673	5.987		46.379
Finansielle derivater netto oppgjør							0
Finansielle derivater brutto oppgjør		446	1.673	6.263	13.389		21.771
Sum utbetalinger		3.968.963	232.523	644.970	1.335.747	88.100	6.520.676
<i>Finansielle derivater brutto oppgjør (innstrømmer)</i>		282	400	6.380	7.522		
Restløpetid pr. 31.12.2014		Inntil	Fra 1 til 3	Fra 3 mnd.	Fra 1 til 5		
	Gj. sn. rente	1 mnd.	mnd.	til 1 år.	år	Over 5 år	Sum
Gjeld til kredittinstitusjoner		29.223	50.941	2.823	158.471		241.458
Innskudd fra og gjeld til kunder	1,70 %	3.844.846		176.434			4.021.279
Sertifikater og obligasjonsgjeld			134.974	177.570	1.196.825		1.509.369
Ansvarlig lånekapital/fondsobligasjonslån			982	2.946	145.712		149.640
Annen gjeld			24.054	19.857	996		44.907
Finansielle derivater netto oppgjør							0
Finansielle derivater brutto oppgjør		512	3.110	8.218	16.465	4.525	32.830
Sum utbetalinger		3.874.581	214.061	387.848	1.518.469	4.525	5.999.483
<i>Finansielle derivater brutto oppgjør (innstrømmer)</i>		397	501	8.955	12.577	2.772	

Markedsrisiko

Banken benytter finansielle derivater for å sikre seg mot markedsrisiko/renterisiko. Vår policy er at vi ikke skal være eksponert for renterisiko ved at vi i det vesentlige benytter finansielle derivater for å sikre nibor-basert rente. Finansielle derivater (renteswapper) føres til virkelig verdi og verdien varierer gjennom den relative korte løpetiden. Verdsettelsen av derivatene gjøres av eksterne. Verdiendringene føres i resultatet mot netto gevinst på finansielle instrumenter til virkelig verdi. Innlån som derivatene svarer til føres til amortisert kost.

I tillegg har vi en lite risikoeksponert verdipapirportefølje. Banken har plassert mye overskuddslikviditet i ulike 20%- vektet verdipapirfond. Det er bevisst plassert hos aktører av en viss størrelse, og som forventes å være likvid i krisesituasjoner. Banken har utarbeidet en egen markedspolicy, og som skal være med å redusere risiko for tap. I tillegg har banken vært med på noen få emisjoner i andre Eika-banker og har en ubetydelig portefølje av egenkapitalbevis.

Nedgang i verdipapirmarkedet på hhv. 10% eller 20% vil medføre en endring i verdien på aksjer tilgjengelig for salg og en reduksjon i utvidet resultat på hhv. 14 mill. kr. og 28 mill. kr.. Egenkapitalen vil reduseres tilsvarende. Da fond for urealiserte gevinster ikke kan være negativ vil

nedskrivning utover dette medføre resultateffekt. En nedgang i verdi på obligasjonsporteføljen tilgjengelig for salg på 1% ville medført en verdiendring på 3,3 mill. kr. (2,7 mill. kr. i fjor) som i utgangspunktet ville blitt ført over utvidet resultat. Tilsvarende nedgang for pengemarkedsfond til virkelig verdi over resultat ville medført en nedskrivning på 0,3 mill. kr. mot 2,1 mill. kr. i fjor og som ville blitt resultatført.

Sensitivitetsanalyse for renterisiko

Renterisiko oppstår fordi rentebindingstiden for bankens eiendeler og gjeld ikke er sammenfallende. Nettoen på tabellen under viser forskjellen mellom eiendeler og gjeld som kan rentereguleres innenfor de gitte tidsintervallene.

Rente følsomhet rentebærende eiendeler og gjeld 2015	Inntil 1 mnd.	Fra 1 til 3 mnd.	Fra 3 mnd. til 1 år.	Fra 1 til 5 år	Over 5 år	Sum
Fordr. på sentralbanker og kred.institusjoner	33.523			4.500		38.023
Utlån til og fordringer på kunder		6.215.455	11.594	66.529	16.114	6.309.692
Sert., obligasjoner o.a. renteb. verdipapirer	70.004	290.026				360.030
Finansielle derivater		1.495				1.495
Sum eiendeler	103.527	6.506.976	11.594	71.029	16.114	6.709.240
Gjeld til kredittinstitusjoner		150.671				150.671
Innskudd fra og gjeld til kunder		3.964.478	89.564			4.054.042
Obligasjongjeld		1.998.674				1.998.674
Ansvarlig lånekapital/fondsobligasjonslån		140.276				140.276
Finansielle derivater		6.954				6.954
Sum gjeld	0	6.113.823	89.564	0	0	6.350.617
Nto. renteendr.ekspon. på balanseposter	103.527	393.153	-77.970	71.029	16.114	

Rente følsomhet rentebærende eiendeler og gjeld 2014	Inntil 1 mnd.	Fra 1 til 3 mnd.	Fra 3 mnd. til 1 år.	Fra 1 til 5 år	Over 5 år	Sum
Fordr. på sentralbanker og kred.institusjoner	1.641			7.500		6.141
Utlån til og fordringer på kunder	15.475	5.554.695	42.201	68.423	36.689	5.717.483
Sert., obligasjoner o.a. renteb. verdipapirer	29.331	449.796				479.127
Finansielle derivater		6.872				6.872
Sum eiendeler	46.447	6.011.363	42.201	75.923	36.689	6.209.623
Gjeld til kredittinstitusjoner	29.223	200.000				229.223
Innskudd fra og gjeld til kunder		3.855.427	161.277			4.016.704
Obligasjongjeld		1.430.324				1.430.324
Ansvarlig lånekapital/fondsobligasjonslån		130.008				130.008
Finansielle derivater		8.126				8.126
Sum gjeld	29.223	5.623.885	161.277	0	0	5.814.385
Nto. renteendr.ekspon. på balanseposter	17.224	387.478	-119.076	75.923	36.689	

Det meste av innskudds- og lånemassen er forrentet med "for-tiden-rente" hvor varsel om renteendring skal sendes ut 6 uker før iverksettelse. Gjennomsnittlig effektiv rente på utlån til kunder var i 2015 3,78% mot 4,8 % i 2014. Gjennomsnittlig effektiv rente på innskudd fra kunder var 1,66 % i 2015 mot 2,53% i fjor. For gjeld til kredittinstitusjoner var gjennomsnittlig effektiv rente 2,9% i 2015 og 2014. Obligasjonslånene ble opptatt til underkurs. Gjennomsnittlig rente var 2,0 % i 2015 mot 2,6% i 2014.

Banken søker å ha en kontrollert renterisiko. Det aller meste av bankens utlån løper derfor med flytende rente som følger markedets renteutvikling. Tilsvarende har banken innskudd med flytende rente og innlån fra markedet med flytende rente. I den grad banken har utlån med fast rente søker man å balansere innlånsiden ved bruk av swapavtaler, slik at størrelse og renteavtaler på lån og innlån med ulike løpetider er i rimelig balanse. Vår obligasjonsportefølje og andre innlån er til flytende rente eller swappet til flytende rente, jfr. note 24.

En økning i renter vil medføre at både inntektssiden og kostnadssiden går opp. Dersom rentenivået (gjennomsnittlig rente for de ulike rentebærende elementene) hadde vært 1% høyere ville dette medført et økt resultat i størrelsesorden 2,8 mill. kr. etter skatt. Dette er under forutsetning av at

både rente på utlån og innlån kan økes like mye samtidig. Det er dog ulike varslingsfrister på utlån og innskudd ved rentendringer.

Reduksjon i rentenettoen i 2015 skyldtes konkurransesituasjonen og stort press på prisene på utlån. Dette selv om mange av de store bankene har et generelt krav til oppbygging av egenkapital for å tilpasse seg nye kapitaldekningsregler. Andre halvår har vært preget av forventninger om generell nedgang i Norsk økonomi, lavere renter som forventes å vedvare. Dette har medført at det relative rentenivået på bankens innlån fra markedet har gått noe ned. Spreadinngang og generelt lavere innlånskost gjør at både innskudd- og utlånsrente er på vei nedover.

Hvis det i rentenettoen hadde vært hensyntatt renter av pengemarkedsfond til virkelig verdi over resultat, ville rentenettoen vært på 1,82% i 2015 og 1,95% i 2014. Hvis vår rentenetto i år har vært 1,70% i stedet for 1,78% ville dette gitt et lavere resultat på 5,5 mill. kr., dvs. ca. 4,0 mill. kr. etter skatt.

Prisrisiko

Banken er utsatt for prisrisiko i forhold til aksjepriser på investeringer klassifisert i balansen enten som tilgjengelig for salg eller til virkelig verdi over resultat. Se for øvrig over under markedsrisiko.

Valutarisiko

Valutarisiko oppstår når man har eiendeler eller gjeld i utenlandsk valuta, der verdien eller forpliktelsen er avhengig av kursen på realisasjons- eller oppgjørstidspunktet. Banken har pr. 31.12.2015 liten valutarisiko. Beholdningen av utenlandske sedler utgjør 723, mot 709 i fjor. Kurstap er uvesentlig.

4. Viktige regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger

Estimer og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer. Dette inkluderer forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige under nåværende omstendigheter. Banken og eksterne konsulenter utarbeider estimer og gjør antagelser/forutsetninger knyttet til fremtiden. De regnskapsestimer som følger av dette vil per definisjon sjelden være fullt ut i samsvar med det endelige utfall. Det vil for eksempel alltid være knyttet usikkerhet til fastsettelse av virkelige verdier. Det vil også være stor usikkerhet knyttet til forventninger av fremtidige kontantstrømmer. Vi har benyttet eksterne parter til beregning av virkelige verdier på finansielle derivater, pensjonsforpliktelser og obligasjoner. Vi har selv foretatt forventninger av kontantstrømmer blant annet knyttet til nedskrivning av utlån og test av nedskrivningsbehov for goodwill. Markedsverdi på ikke børsnoterte aksjer er vurdert av Eika Kapitalforvaltning AS, samt at vi har for enkelte aksjer satt markedsverdi ut fra observerbare salgskurser og emisjonskurser. I enkelttilfelle og mindre poster har vi benyttet andel av bokført egenkapital samt ligningsverdier. Viser for øvrig til note 22.

5 Renteinntekter og rentekostnader

Renteinntekter og lignende inntekter	2015	2014
Renter o.l. inntekter av utlån til og fordr. på kredittinst.	1.669	1.810
Renter o.l. inntekter av utlån til og fordr. på kunder	227.961	262.032
Renter o.l. inntekter av obligasjoner	5.290	8.146
Andre renteinntekter og lignende inntekter	0	1
Sum renteinntekter og lignende inntekter	234.920	271.989
Rentekostnader og lignende kostnader		
Renter o.l. kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	5.451	5.774
Renter o.l. kostnader på innskudd fra kunder	67.103	98.518
Renter o.l. kostnader på utstedte verdipapirer	34.294	36.492
Renter o.l. kostnader på ansvarlig lånekapital	5.341	7.925
Andre rentekostnader	2.686	2.408
Sum rentekostnader og lignende kostnader	114.875	151.117
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	120.045	120.872

6 Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester

	2015	2014
Garantiprovisjon	2.046	1.781
Betalingsformidling	10.378	8.774
Provisjon salg av forsikring	7.698	6.998
Verdipapirforvaltning og omsetning	2.387	1.802
Provisjoner fra Eika Boligkreditt	10.097	12.128
Provisjoner Eika Kort/Entercard	754	645
Annet	1.808	1.525
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjeneste:	35.168	33.653

Provisjonsinntekter (fra banktjenester) utgjør 22,0% av totale inntekter, mot 20,9% i fjor.

7 Netto gevinst på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultat

	2015	2014
Utbytte	7.179	4.064
Netto gev./verdiendring på aksjer/ekb til vv. over resultat*	245	470
Netto verdiendring/renter på pmf til virkelig verdi over res.	2.741	5.734
Netto gevinster på valuta	792	709
Netto gevinster finansielle derivater	-2.192	-3.520
Gev./tap ved kjøp/salg av aksjer/obligasjoner tilgj. for salg	-139	3.313
Nedskrivning av aksjer i datterselskapet	-1.200	
Nto. gev. på finansielle instr. til virkelig verdi over res.	7.426	10.770

*gjelder aksjer og egenkapitalbevis vurdert etter virkeligverdiopsjon

8 Andre driftsinntekter

	2015	2014
Leieinntekter	976	1.160
Andre driftsinntekter	526	185
Sum andre driftsinntekter	1.502	1.345

9 Lønn og administrasjonskostnader

9a Spesifikasjon av lønn og administrasjonskostnader	2015	2014
Lønn	35.754	35.302
Pensjonskostnader - innskuddsbasert	2.920	640
AFP/Pensjonskostnader - ytelsesbasert	1.308	5.903
Overgang fra ytelse- til innskuddspensjonsordning	0	-15.247
Sosiale kostnader	6.607	7.253
Sum lønn og sosiale kostnader	46.589	33.851
Honorar eksterne tjenester	1.628	732
Utdanning	1.187	749
EDB-kostnader	8.862	7.960
Kontorrekvisita	418	441
Porto/telefon	1.582	1.050
Reisekostnader	679	459
Salgskostnader	4.930	5.160
Jubileumskostnader	3.342	
Provisjoner	521	381
Sum administrasjonskostnader	23.149	16.932
Sum lønn og administrasjonskostnader	69.738	50.783

I 2014 ble det vedtatt at arbeidstakerene med ytelsesbasert pensjonsordning skulle over i en innskuddsbasert pensjonsordning fra 31.12.14. Forpliktelsen knyttet til ytelsesordningen falt derfor bort, med unntak av forpliktelse til delvis uføre. Bortfall av forpliktelsen ble inntektsført mot pensjonskostnaden med 15,2 MNOK i 2014.

9b Godtgjørelser	2015	2014
Lønn til banksjef	1.467	1.413
Bonus banksjef	61	57
Godtgjørelse til banksjef	75	69
Pensjonspremie banksjef	1.231	1.104
Godtgjørelse til styret	600	606
Godtgjørelse til andre tillitsvalgte	240	376

Banksjef er med i bankens ordinære innskuddspensjonsordning. Banken har en egen pensjonsdekning for banksjef tilsvarende en dekning av mellomværende inntil 66% av lønn fra fylte 62 år. Banksjef har ingen opsjonsavtale med banken om kjøp eller salg av egenkapitalbevis.

Godtgjørelser til ledelse	År	Lønn**	Bonus**	Pensjon**	Lån/kreditt*
Ragnar Torland	2015	1.542	61	1.231	2.923
(Banksjef)	2014	1.482	57	1.104	2.965
Jarle Gustad	2015	961	47	106	1.903
Ass. banksjef	2014	892	57	349	2.449
Anne Hakvåg	2015	863	45	79	108
Salgssjef	2014	801	53	46	64
Atle Morken	2015	1.000	48	94	4.759
Økonomisjef	2014	919	58	67	1.747
Johan Gangstad	2015	894	46	94	0
Sjef sparing/plassering	2014	845	56	47	0
Kjellaug Krogh Angvik	2015	750	41	67	0
Sjef serviceavdeling	2014	662	24	39	22
Ragnvald Lenes	2015	896	46	91	3.919
Kreditsjef	2014	834	56	248	3.999

**Godtgjørelser styremedl./
kontrollkomité**

	År	Lønn**	Bonus**	Pensjon**	Honorar	Lån/kred.*
Esten Bollingmo (tillitsvalgt)	2015	653	41	37	70	2.625
<i>Ansattvalgt styremedlem</i>	2014	623	52	28	81	1.160
Bjarne Berg, inkl. nærstående	2015				128	717
<i>Styrets leder</i>	2014				124	72
Roar Øverbø, inkl. nærstående	2015				82	10.000
<i>Styremedlem</i>	2014				81	7.000
Bernt Gagnås, inkl. nærstående	2015				84	5.000
<i>Nestleder</i>	2014				82	1.910
Turid Vollan Riset	2015				53	0
<i>Styremedlem</i>	2014				0	0
Jo Temre	2015				81	0
<i>Styremedlem</i>	2014				81	0
Marianne Bringedal	2015				84	0
<i>Styremedlem</i>	2014				82	0
Sum styret	2015	623	52	28	582	18.342
Sum styret	2014	590	20	26	518	16.739
Frode Kvernød	2015				43	0
	2014				56	0
Frank Forseth	2015				21	0
	2014				23	0
Kristmar Sunnset	2015				23	0
	2014				24	0
Sum kontrollkomite	2015	0	0	0	87	0
Sum kontrollkomite	2014	0	0	0	111	1.736

* Rentesubsidierte lån til ansatte ytes med maksimum 3.000 og etter ordinær kredittvurdering. Rentesats på rentesubsidierte lån til ansatte og banksjef er pr. 31.12. på 1,85%. Avdragsplan for lån til banksjef og andre ansatte følger vanlige retningslinjer for banken.

**Lønn er inkl. andre godtgjørelser. Pensjon er innbetalt pensjonspremie. Bonusordningen gjelder alle ansatte.

9c Utlån og garantier til tillitsvalgte og ansatte

	2015	2014
Lån til styrets leder	717	72
Lån til forstanderskapets leder	1.118	1.171
Rentesubsidierte lån til ansatte	99.541	103.692

9d Antall ansatte

Antall årsverk/sysselsatte i bankvirksomheten er hhv 55 (53) og 58 (56) i 2015 (Tall for 2014 i parentes). Totalt årsverk/sysselsatte er hhv. 60 (58) og 67 (66).

9e Honorar til revisor

	2015	2014
Lovpålagt revisjon	609	599
Andre attestasjonstjenester	23	53
Skatterådgivning	0	11
Andre tjenester utenfor revisjonen	79	43
Sum honorar til revisor	711	706

10 Andre driftskostnader

	2015	2014
Driftskostnader faste eiendommer	1.774	1.506
Leie lokaler	1.436	1.087
Maskiner/inventar	451	406
Honorar	711	634
Reparasjon og vedlikehold maskiner og inventar	558	383
Formueskatt	1.190	830
Felleskostnader i Eika-regi	6.249	5.594
Øvrige driftskostnader	3.768	2.647
Sum andre driftskostnader	16.137	13.087

11 Tap og nedskrivninger

11a Konstaterte og anslåtte tap på utlån	2015	2014
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	2.929	-1.769
Periodens endring i nedskrivninger på grupper av utlån	0	0
Periodens konstaterte tap som det tidligere år <u>ikke</u> er foretatt individuelle nedskrivninger for	473	3.758
Periodens konstaterte tap som det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger for	1.671	6.427
Periodens inngang på tidl. perioders konstaterte tap	-63	-521
Periodens tapskostnader	5.010	7.895

11b Individuelle nedskrivninger	2015	2014
Individuelle nedskrivninger 01.01	3.156	9.173
Periodens konstaterte tap som det tidligere år er foretatt individuelle nedskrivninger for	-1.671	-6.427
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	1.848	397
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	2.936	2.134
Tilbakeføring av individuelle nedskr. i perioden	-688	-2.121
Individuelle nedskrivninger 31.12	5.581	3.156

11c Nedskrivninger på grupper av utlån	2015	2014
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	7.800	7.800
Periodens endring i nedskrivninger på grupper av utlån	0	0
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	7.800	7.800

11d Tapsutvikling	2015	2014
Konstaterte tap	1.745	10.185
Individuelle nedskrivninger på utlån	5.581	3.156
Nedskrivninger på grupper av utlån	7.800	7.800

11e Misligholdte og tapsutsatte lån	2015	2014
Misligholdte engasjement 3-6 mnd.	7.681	23.335
Misligholdte engasjement 6-12 mnd.	15.163	13.829
Misligholdte engasjement over 1 år	6.332	5.802
Sum brutto misligholdte engasjement over 90 dager	29.176	42.966
Individuelle nedskrivninger	5.581	3.156
Sum netto misligholdte engasjement over 90 dager	23.595	39.810

Misligholdte engasjement 1-3 mnd.	96.624	78.970
Sum brutto misligholdte engasjement over 30 dager	125.800	121.936

Ihht. Finanstilsynets retningslinjer rapporters engasjement når kunden ikke har betalt innen 30 dager etter forfall. Misligholdte lån anses etter bankens retningslinjer som mislighold når kunden ikke har innen 90 dager etter forfall.

11f Utlån og garantier fordelt etter bransje

	Brutto utlån		Garantier	
	2015	2014	2015	2014
Personmarked	4.122.826	3.586.086	9.486	9.036
Jordbruk	124.672	117.747	384	311
Eiendomsdrift	1.235.429	1.124.890	68.529	19.601
Annen næring	840.146	899.716	171.151	220.602
Sum brutto utlån	6.323.073	5.728.439	183.646	249.550

Nedskrivninger på utlån etter bransje	Individuelle nedskr.	
	2015	2014
Personmarked	1.130	1.033
Jordbruk	0	0
Eiendomsdrift	450	28
Annen næring	4.001	2.095
Sum	5.581	3.156

Garantier annen næring inkluderer garantier stillet overfor Eika Boligkreditt på 19.900 pr. 31.12.15 mot 140.193 pr. 31.12.14.

11g Misligholdte og tapsutsatte engasjement etter sektor

	Misligholdte		Tapsutsatte	
	2015	2014	2015	2014
Personmarked	11.823	17.729	0	0
Jordbruk	0	1.103	0	0
Eiendomsdrift	12.816	20.620	0	0
Annen næring	4.537	3.514	0	3.500
Sum	29.176	42.966	0	3.500

Tapsutsatte engasjement er ikke misligholde engasjement, men engasjement som det er foretatt nedskrivninger på etter en individuell vurdering. Det må foreligge objektive kriterier for å foreta en slik nedskrivning.

12 Betalbar skatt / Utsatt skatt

Resultat og skattepliktig inntekt	2015	2014
Resultat før skatter	65.372	87.452
Ikke fradragsberettigede kostnader/ sk.pl. innt.	1.291	978
Permanente forskjeller verdipapir/fin. derivater	-10.404	-6.213
Sum	56.259	82.217
Endringer midlertidige forskjeller	3.298	-12.465
Endring i forskjeller som ikke inngår i utsatt skatt	720	720
Endringer midlertidige forskjeller ført mot utvidet resultat	771	0
Foreslått konsernbidrag	-3.158	
Skattepliktig inntekt	57.890	70.472
Beregnet betalbar skatt (27%)	15.630	19.027
Endring utsatt skattefordel	264	3.366
Endring utsatt skattefordel ført mot utvidet resultat	881	0
Avvik skatt forrige år (+ for lite / - for mye)	762	318
Årets skattekostnad	17.537	22.711
<i>Effektiv skattesats</i>	<i>27 %</i>	<i>26 %</i>
Betalbar skatt i balansen		
Betalbar skatt i skattekostnaden	15.630	19.027
Formuesskatt	1.190	830
Betalbar skatt i balansen	16.820	19.857

Formuesskatt er i klassifisert som annen driftskostnad.

Beregning utsatt skatt

Ved utgangen av regnskapsåret eksisterer det midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Det er beregnet utsatt skatt/skattefordel på grunnlag av disse forskjellene.

Utsatte skattefordeler	2015	2014
Pensjonsforpliktelse	-5.987	-8.282
Finansielle derivater	-5.101	-2.908
Andre verdipapirer enn aksjer	-2.667	
Skattereduserende midl. forskj. anleggsmidler	-423	-669
Sum skattereduserende midlertidige forskjeller	-14.178	-11.859
Andre verdipapirer enn aksjer		596
Foreslått konsernbidrag	3.158	
Netto skattereduserende midl. forskjeller	-11.020	-11.263
Balansført utsatt skattefordel	2.755	3.041
Skattesats	25%	27%

Utsatt skatt og utsatt skattefordel føres netto pr. juridisk enhet. Disse reverseres i hovedsak over en periode på mer enn 1 år.

Skattekostnad på poster i utvidet resultat	2015	2014
Endring i verdi aksjer ført mot utvidet resultat	4.054	8.583
Endring i verdi pengemarkedsfond/obligasjoner ført mot utvidet res.	-3.263	32
Pensjonskostnad, actuarielt gevinst/tap ført mot utvidet resultat	563	0
Utvidet resultat før skatt	1.354	8.615
Skattekostnad	-810	0
Utvidet resultat etter skatt	2.164	8.615

13 Resultat pr. egenkapitalbevis

	2015	2014
Resultat	47.835	64.741
Egenkapitalbeviserne andel av resultatet	35,5 %	37,0 %
Resultat pr. egenkapitalbevis pr. 31.12.	11,12	15,67
Resultat pr. gj.snittlig antall egenkapitalbevis	11,12	15,67
Utvannet resultat pr. gj.snittlig antall egenkapitalbevis	11,12	15,67
Foreslått utbytte pr. egenkapitalbevis	8,50	9,00

Forslag til utbytte for 2015 er kroner 8,50 pr. egenkapitalbevis. Utbytte for 2015 blir da totalt 12,9 mill. kr. og er ihht. IFRS ikke definert som gjeld på årsavslutningstidspunktet, men inngår i bankens egenkapital pr. 31.12.15.

Forslaget gir en overføring til utjevningsfond på kroner 2,62 pr. egenkapitalbevis, totalt 4,0 mill. kr.

Utbytte utbetales av egenkapitaleierne andel av overskuddet, og blir delt på eiere av egenkapitalbevis pr. 15.03.2016 (ved fastsettelse av regnskapet).

Utbytte for 2014 på kr 9,00 pr. egenkapitalbevis ble vedtatt i forstanderskapet 03.03.15 og utbetalt 25.03.15.

Utbetalt utbytte i 2014, for regnskapsåret 2013, var 8,50 pr. egenkapitalbevis, totalt 12,9 mill.

Årets gaveavsetning er foreslått til 850 som i fjor.

14 Fordringer på sentralbanker og andre kredittinstitusjoner

	2015	2014
Fordring på Norges Bank	55.172	533
Utlån til og fordringer på andre banker	37.490	5.608

15. Segmenter

	2015				Sum
	PM	BM	Andre	Ufordelt	
Renteinntekter og lignende inntekter	135.102	92.859		6.959	234.920
Rentekostnader og lignende kostnader	76.492	38.383			114.875
I Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	58.610	54.476	0	6.959	120.045
<i>Rentenetto i forhold til utlån</i>	<i>1,47 %</i>	<i>2,66 %</i>			<i>1,99 %</i>
Provisjonsinnt. og inntekter fra banktjenester	10.097	2.046	17.861		30.004
Andre driftsinntekter				8.928	8.928
II SUM netto driftsinntekter	68.707	56.522	17.861	15.887	158.977
Lønn og generelle administrasjonskostnader	7.725	5.110	8.694	48.209	69.738
Andre driftskostnader				19.857	19.857
III Sum driftskostnader	7.725	5.110	8.694	68.066	89.595
Tap på utlån og garantier	846	4.164			5.010
<i>Tap i prosent</i>	<i>0,02 %</i>	<i>0,20 %</i>			<i>0,08 %</i>
Andel av resultat tilknyttet selskap				1.000	1.000
IV Driftsresultat før skatt	60.136	47.248	9.167	-51.179	65.372
Skatt på ordinært resultat				17.537	17.537
V Resultat av ordinær drift etter skatt	60.136	47.248	9.167	-68.716	47.835

	2014				
	PM	BM	Andre	Ufordelt	Sum
Renteinntekter og lignende inntekter	153.489	108.543		9.957	271.989
Rentekostnader og lignende kostnader	98.681	52.436			151.117
I Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	54.808	56.107	0	9.957	120.872
<i>Rentenetto i forhold til utlån</i>	<i>1,55 %</i>	<i>2,89 %</i>			<i>2,20 %</i>
Provisjonsinnt. og inntekter fra banktjenester	12.128	1.781	11.083		24.992
Andre driftsinntekter				15.062	15.062
II SUM netto driftsinntekter	66.936	57.888	11.083	25.019	160.926
Lønn og generelle administrasjonskostnader	6.907	4.727	6.963	32.186	50.783
Andre driftskostnader				16.192	16.192
III Sum driftskostnader	6.907	4.727	6.963	48.378	66.975
Tap på utlån og garantier	2.262	5.633			7.895
<i>Tap i prosent</i>	<i>0,06 %</i>	<i>0,29 %</i>			<i>0,14 %</i>
Andel av resultat tilknyttet selskap				1.396	1.396
IV Driftsresultat før skatt	57.767	47.528	4.120	-21.963	87.452
Skatt på ordinært resultat				22.711	22.711
V Resultat av ordinær drift etter skatt	57.767	47.528	4.120	-44.674	64.741

Utlån og fordringer på kunder	Privatmarked		Bedriftsmarked		Totalt	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Kasse-/drifts- og brukskreditter	978.431	898.108	127.714	127.662	1.106.145	1.025.770
Byggelån	30.913	15.025	226.896	322.894	257.809	337.919
Nedbetalingslån	3.200.999	2.827.635	1.758.120	1.537.115	4.959.119	4.364.750
Sum brutto utlån og fordringer på kunder	4.210.343	3.740.768	2.112.730	1.987.671	6.323.073	5.728.439
-Individuelle nedskrivninger	1.130	1.033	4.451	2.123	5.581	3.156
-Nedskrivninger grupper av utlån	799	1.064	7.001	6.736	7.800	7.800
Sum netto utlån og fordringer på kunder	4.208.414	3.738.671	2.101.278	1.978.812	6.309.692	5.717.483
Utlån formidlet til Eika Boligkreditt	1.171.736	1.155.276	59.114	59.685	1.230.850	1.214.961
Sum netto utlån inkl. Eika Boligkreditt	5.380.150	4.893.947	2.160.392	2.038.497	7.540.542	6.932.444

15a Innskudd etter type	Privatmarked		Bedriftsmarked		Totalt	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Innsk. fra og gjeld til kunder u/ avtalt løpetid	1.638.389	1.465.616	676.201	652.593	2.314.590	2.118.209
Innskudd på skattetrekkskonti	2.971	782	34.950	33.941	37.921	34.723
Innskudd BSU	100.803	86.334	0	0	100.803	86.334
Andre innsk. m/ avtalt løpetid	1.355.521	427.340	245.207	1.350.098	1.600.728	1.777.438
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	3.097.684	1.980.072	956.358	2.036.632	4.054.042	4.016.704

15b Geografisk fordeling	Innskudd		Brutto utlån	
	2015	2014	2015	2014
Melhus	2.081.590	1.832.325	1.976.515	1.833.046
Trondheim	1.447.198	1.455.161	3.298.389	3.031.583
Region	246.320	186.048	689.558	550.201
Andre utenfor regionen	278.934	543.170	358.611	313.609
Sum	4.054.042	4.016.704	6.323.073	5.728.439

16 Bankens beholdning av aksjer

16a Spesifikasjon av aksjer, fond og egenkapitalbevis til virkelig verdi over resultat pr. 31.12.15

Aksjer, egenkapitalbevis og andeler	Antall	Ansk. kost	Balanseført verdi
<i>Egenkapitalbevis</i>			
Kvinesdal Sparebank	14.776	1.478	1.034
Sum aksjer og egenkapitalbevis		1.478	1.034
Aksjefond			
Eika Global	587	688	759
Forte Norge	12.429	1.000	1.372
Forte Global	10.881	1.000	1.708
Sum aksjefond		2.688	3.839
Sum aksjer, ek-bevis og aksjefond til virkelig verdi over resultat		4.166	4.874
Pengemarkedsfond til virkelig verdi over resultat			
Forte pengemarked		30.000	33.472
Sum pengemarkedsfond til virkelig verdi over resultat		30.000	33.472

Spesifikasjon av aksjer, fond og egenkapitalbevis til virkelig verdi over resultat pr. 31.12.14

Aksjer, egenkapitalbevis og andeler	Antall	Ansk. kost	Balanseført verdi
<i>Egenkapitalbevis</i>			
Kvinesdal Sparebank	14.776	1.478	1.034
Høland og Setskog Sparebank	6.200	682	719
Sum aksjer og egenkapitalbevis		2.160	1.754
Aksjefond			
Eika Global	587	688	667
Forte Norge	12.429	1.000	1.319
Forte Global	10.881	1.000	1.517
Sum aksjefond		2.688	3.503
Sum aksjer, ek-bevis og aksjefond til virkelig verdi over resultat		4.848	5.258
Pengemarkedsfond til virkelig verdi over resultat			
Eika Pengemarked		30.000	30.291
DI Norsk Likviditets Inst.		40.000	40.411
Forte pengemarked		30.000	33.146
Holberg Likviditet omf		50.000	53.753
Skagen høyrente institusjon		50.000	55.449
Sum pengemarkedsfond til virkelig verdi over resultat		200.000	213.050

Anskaffelseskost er vår opprinnelige investerte beløp, og eksklusive utdelte og mottatte nye andeler i fondene

16b Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg pr. 31.12.15

Aksjer og egenkapitalbevis:	Antall	Eierandel	Ansk. kost	Balansført verdi
Unoterte aksjer				
SDC	1.819		759	759
Bøndernes Hus AS	80	0,794 %	4	1.437
Melhus Tomteselskap AS	27	2,000 %	261	460
Spama AS	150	0,333 %	15	138
Eiendoms kreditt AS	32.500	1,250 %	3.325	4.431
Eika-Gruppen AS	505.488	2,270 %	38.720	60.103
Eika Boligkreditt AS	17.102.181	2,300 %	71.152	74.163
North Bridge Nordic Property 2 AS	16.857	1,075 %	355	704
North Bridge Nordic Property AS	16.857	1,075 %	296	610
Sum aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg			114.887	142.806

Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg pr. 31.12.14

Aksjer og egenkapitalbevis:	Antall	Eierandel	Ansk. kost	Balansført verdi
Unoterte aksjer				
Nordito Property AS	3.024	0,029 %	9	9
Bøndernes Hus AS	80	0,794 %	4	1.437
Melhus Tomteselskap AS	27	2,000 %	261	325
Spama AS	150	0,333 %	15	282
Eiendoms kreditt AS	32.500	1,250 %	3.325	3.865
Eika-Gruppen AS	505.488	2,270 %	38.720	60.103
Eika Boligkreditt AS	15.080.582	2,300 %	62.617	62.125
North Bridge Nordic Property 2 AS	16.857	1,075 %	355	670
North Bridge Nordic Property AS	16.857	1,075 %	296	652
Sum aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg			105.602	129.469

16c Investeringer i aksjer, egenkapitalbevis og aksjefond 2015 2014

<i>Aksjer, fond og egenkapitalbevis til virkelig verdi over resultat</i>		
Egenkapitalbevis	1.034	1.754
Aksjefond	3.839	3.503
Pengemarkedsfond	33.472	213.050
<i>Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg</i>		
Unoterte aksjer	142.806	129.469
Sum investeringer i aksjer, andeler og egenkapitalbevis	181.152	347.777

Endring i virkelig verdi på finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat inngår i posten netto gevinst/tap finansielle instrumenter. Sammen med gevinst/tap ved realisasjon utgjør dette 245 for 2015, mot 470 for 2014. Verdiendring på aksjer tilgjengelig for salg på 4.054 og 8.583 for hhv. 2015 og 2014, er ført mot utvidet resultat. Verdiendringen er i hovedsak knyttet til aksjene i Eika Boligkreditt AS for begge de siste årene.

16d Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

	2015	2014
Balansført verdi 01.01.	395.546	506.796
Verdiendringer over utvidet resultat i løpet av året	790	11.451
Skatteeffekt av ovenstående	881	753
Netto tilgang/avgang	72.248	-122.901
Realiserte gevinster/tap som er resirkulert i resultatet	-139	-1.369
Skatteeffekt av ovenstående	38	816
Balansført verdi 31.12.	469.364	395.546

17. Obligasjoner

Obligasjoner, klass. som tilgjengelig for salg	2015			2014		
	Pålydende	Ansk. kost	Bal.ført v.	Pålydende	Ansk. kost	Bal.ført v.
Børsnoterte:						
Norske banker/kredittforetak	229.602	230.926	228.604	214.045	230.365	230.961
Stat/kommune	98.000	97.945	97.954	0	0	0
Unoterte:						
Norske banker/kredittforetak	0	0	0	35.000	34.981	35.116
Sum	327.602	328.871	326.558	249.045	265.346	266.077

Bankens obligasjonsbeholdning er bokført til markedsverdi pr. 31.12. Banken eier ingen egne obligasjoner, og alle obligasjoner er i NOK. Gjennomsnittlig effektiv rente i 2015 var 1,83% mot 1,81% i 2014. Renterisiko ved en renteendring på 1% er for hele obligasjonsbeholdningen beregnet til 467 pr. 31.12.15 mot 506 pr. 31.12.14. Endring i virkelig verdi på obligasjoner tilgjengelig for salg utgjør 3.263 for 2014, mot 1.324 for 2014. Realisert gevinst utgjør -139 for 2015 og mot 4.254 i 2014. Total avkastning på porteføljen utgjør 0,62% i 2015, mot 3,4% i 2014, hensyntatt verdiendringene ført mot utvidet resultat.

18. Eierinteresser i datter- og tilknyttede selskap

	Aksjekap.	Eier-/ stemme- andel	Ansk. kost	Bokf. verdi	Bokf. verdi
				31.12.15	31.12.14
Heimdal Eiendomsmegling AS	2.100	20,0 %	8.000	10.091	10.397
Melhus Regnskap AS	803	34,0 %	3.978	4.284	0
Sum tilknyttede selskap			11.978	14.375	10.397
Melhus Sparebank Eiendom AS	2.900	100,0 %	2.000	800	2.000
Sum datterselskap			2.000	800	2.000

Heimdal Eiendomsmegling AS driver eiendomsmegling og har hovedkontor på Rosten i Trondheim. I tillegg er de etablert sammen med banken på Bassengbakken på Solsiden i Trondheim, på Heimdal og på Melhus. Heimdal Eiendomsmegling AS har en egenkapital pr. 31.12.15 er på 31,5 mill. kr. Resultatet for 2015 er 9 MNOK før skatt. Det foreligger verdigiennomgang i forbindelse med bankens oppkjøp aksjene i Heimdal Eiendomsmegling AS som er høyere enn bokført verdi, jfr. styrets årsberetning.

I starten av 2015 foretok banken et oppkjøp av 34% av aksjene i Melhus Regnskap AS. Bokført verdi av selskapets egenkapital var 1.593, resterene verdi ved oppkjøpet er vurdert å være goodwill.

	31.12.15	31.12.14
Balanseført verdi 1.1 / Kostpris	10.397	9.001
Tilgang	3.978	
Utbetalt utbytte	-1.000	0
Andel resultat	1.620	2.016
Avskrivning merverdi	-620	-620
Balanseført verdi tilknyttet selskap	14.375	10.397

Melhus Sparebank Eiendom AS er et overtatt mislighold engasjement, bestående av en tomt, samt en overtatt festet eiendom. Selskapet er oppkapitalisert med 2.000. Begge eiendelene er solgt i 2015 og selskapet avvikles i 2016. Aksjene nedskrives med 1,2 MNOK i 2015.

19 Nærstående parter

Transaksjoner med nærstående parter

	Datterselskap		Tilknyttet selskap	
	2015	2014	2015	2014
Leieinntekter	0	0	510	703
Renteinntekter	86	199	374	453
Provisjonskostnader	0	0	0	0
Rentekostnader	0	0	3.833	3.871

Balanseposter ved årsslutt

	Datterselskap		Tilknyttet selskap	
	31.12.15	31.12.14	31.12.15	31.12.14
<i>Eiendeler:</i>				
Utlån	153	3.604	4.578	1.135
<i>Gjeld:</i>				
Innskudd fra kunder	0	80	129.439	135.308
Kortsiktig gjeld	0	0	0	0

Innskudd og utlån, samt transaksjoner mellom nærstående har samme betingelser som overfor eksterne tredjepart.

20 Immaterielle eiendeler

	Immaterielle eiendeler		Sum
	Goodwill		
Bokført verdi pr 31.12.13	1.780	779	2.560
Anskaffelseskost 01.01	3.755	10.332	14.087
Tilgang/avgang	0	0	0
Nedskrivninger	-720	0	-720
Akk. avskrivninger 01.01	-1.975	-9.553	-11.528
Bokført verdi pr 31.12.14	1.060	779	1.840
Anskaffelseskost 01.01	3.755	10.332	14.087
Tilgang/avgang	0	1.102	1.102
Nedskrivninger	-720	0	-720
Akk. avskrivninger 01.01	-2.695	-9.553	-12.248
Bokført verdi pr. 31.12.15	340	1.881	2.222

Immaterielle eiendeler som gjelder kostnader i forbindelse med etablering av verdipapirkonsesjonen avskrives ikke. Goodwill oppstod opprinnelig gjennom overtakelse av Finans Rådgivning AS. Tidligere ble goodwill i konsernet målt opp mot forventet total inntjening i Finans Rådgivning AS. Fusjon av selskapet ble ført til konsernkontinuitet. Etter fusjonen ble goodwill reallokert til å måles mot selskapets tidligere vesentligste inntektskilde som er videreført i banken. Det vil årlig bli vurdert om det foreligger nedskrivningsbehov på bokført goodwill, og er i år nedskrevet forholdsmessig med reduksjonen av EBK-portefølje oppbygd av det tidligere datterselskapet.

21 Spesifikasjon av varige driftsmidler

	Tomt og bygning	Inventar og utstyr	Sum
Bokført verdi pr. 31.12.13	26.426	2.377	28.803
Anskaffelseskost 01.01	35.510	16.049	51.559
Utrangering	0	-1.678	-1.678
Tilgang/avgang	474	1.399	1.873
Årets avskrivninger	-1.288	-1.097	-2.385
Akk. avskrivninger 01.01	-9.084	-11.995	-21.079
Bokført verdi pr. 31.12.14	25.612	2.678	28.290
Anskaffelseskost 01.01	35.984	15.770	51.754
Utrangering	0	-5.055	-5.055
Tilgang/avgang	3.419	4.566	7.985
Årets avskrivninger	-1.593	-1.407	-3.000
Akk. avskrivninger 01.01	-8.850	-8.036	-16.886
Bokført verdi pr. 31.12.15	28.960	5.838	34.798

22 Finansielle instrumenter

22a Finansielle derivater

	31.12.15		31.12.14	
	Eiendeler	Forpl.	Eiendeler	Forpl.
Renteswapper	1.853	6.954	5.217	8.126
Periodiserte renter swapper	-358	0	1.655	0
Derivater – virkelig verdi	1.495	6.954	6.872	8.126

Derivater er klassifisert som holdt for handelsformål til virkelig verdi over resultat.

Nominelle beløp på swapavtalene	31.12.15	31.12.14
Rentebytteavtale fastrente-utlån	86.293	110.286
Rentebytteavtale obligasjonslån	150.000	300.000
Sum rentebytteavtaler	236.293	410.286

Nominelt beløp tilsvarer det referansebeløp (hovedstol) som er avtalt i bytteavtalen og som er grunnlag for beregning av rente og avkastning.

Netto oppgjør finansielle instrumenter

Eiendeler 31.12.15	Beløp i balansen	Beløp som er gjenstand for nettoppgjør	Beløp etter mulig nettoppgjør
Derivater	1.495	1.355	140
Sum	1.495	1.355	140

Forpliktelses 31.12.15	Beløp i balansen	Beløp som er gjenstand for nettoppgjør	Beløp etter mulig nettoppgjør
Derivater	6.954	1.355	5.599
Sum	6.954	1.355	5.599

Eiendeler 31.12.14	Beløp i balansen	Beløp som er gjenstand for nettoppgjør	Beløp etter mulig nettoppgjør
Derivater	6.872	1.523	5.349
Sum	6.872	1.523	5.349

Forpliktelses 31.12.14	Beløp i balansen	Beløp som er gjenstand for nettoppgjør	Beløp etter mulig nettoppgjør
Derivater	8.126	1.523	6.603
Sum	8.126	1.523	6.603

Det foreligger ikke tilleggsavtaler om sikkerhetsstillelse (CSA) mot noen av partene.

22b Balanseført verdi av finansielle instrumenter

Finansielle eiendeler pr. kategori	Kategori 2015			Kategori 2014		
	Virkelig verdi over resultat	Lån og fordringer	Tilgjengelig for salg	Virkelig verdi over resultat	Lån og fordringer	Tilgj. for salg
Kontanter og fordringer på sentralbanken		64.704			14.949	
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		37.490			5.608	
Netto utlån til kunder		6.309.692			5.717.483	
Aksjer og ek. bevis til virkelig verdi over res.	4.874			5.258		
Pengemarkedsfond til virkelig verdi over res.	33.472			213.050		
Sertifikater og obl. tilgjengelig for salg			326.558			266.077
Finansielle derivater	1.495			6.872		
Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg			142.806			129.469
Sum finansielle eiendeler	39.841	6.411.886	469.364	225.180	5.738.040	395.546

Finansielle gjeld pr. kategori	Virkelig verdi over resultat	Andre finansielle forplikt.	Virkelig verdi over resultat	Andre finansielle forplikt.
Innskudd fra og gjeld til kunder		4.054.042		4.016.704
Gjeld til kredittinstitusjoner		150.671		229.223
Sertifikat- og obligasjonsgjeld		1.998.674		1.430.324
Finansielle derivater	6.954		8.126	
Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån		140.276		130.008
Sum finansiell gjeld	6.954	6.343.663	8.126	5.806.259

Aksjer, egenkapitalbevis og pengemarkedsfond til virkelig verdi over resultat er frivillig valgt å klassifisere i denne kategorien, se forøvrig note 2.7.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter

Finansielle eiendeler pr. kategori	Kategori 2015			Kategori 2014		
	Virkelig verdi over resultat	Lån og fordringer	Tilgjengelig for salg	Virkelig verdi over resultat	Lån og fordringer	Tilgj. for salg
Kontanter og fordringer på sentralbanken		64.704			14.949	
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		37.490			5.608	
Netto utlån til kunder		6.313.907			5.726.243	
Aksjer og ek. bevis til virkelig verdi over res.	4.874			5.258		
Pengemarkedsfond til virkelig verdi over res.	33.472			213.050		
Sertifikater og obl. tilgjengelig for salg			326.558			266.077
Finansielle derivater	1.495			6.872		
Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg			142.806			129.469
Sum finansielle eiendeler	39.841	6.416.101	469.364	225.180	5.746.800	395.546

Finansielle gjeld pr. kategori	Virkelig verdi over resultat	Andre finansielle forplikt.	Virkelig verdi over resultat	Andre finansielle forplikt.
Innskudd fra og gjeld til kunder		4.054.042		4.016.704
Gjeld til kredittinstitusjoner		150.671		229.223
Sertifikat- og obligasjonsgjeld		1.984.605		1.441.540
Finansielle derivater	6.954		8.126	
Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån		134.250		129.063
Sum finansiell gjeld	6.954	6.323.568	8.126	5.816.530

Virkelig verdi av fastrente utlån er beregnet som diskontert verdi på fremtidige kontantstrømmer på det enkelte fastrenteutlån. Virkelig verdi på sertifikat- og obligasjonsgjeld, samt ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån er ut fra kurser i VPS.

22c Vurdering av virkelig verdi

Eiendeler	2015			2014		
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
<i>Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat</i>						
Finansielle derivater		1.495			6.872	
Aksjer og ek. bevis til virkelig verdi over res.	3.840	1034		4.224	1034	
Pengemarkedsfond til virkelig verdi over res.	33.472			213.050		
<i>Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg</i>						
Sertifikater og obligasjoner tilgjengelig for salg	326.558			230.961	35.116	
Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg			142.806			129.469
Sum eiendeler	363.870	2.529	142.806	448.235	43.022	129.469

Forpliktelser	2015			2014		
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
<i>Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet</i>						
Finansielle derivater		6.954			8.126	
Sum forpliktelser	0	6.954	0	0	8.126	0

Resterende er til amortisert kost med flytende rente. Balanseført verdi er tilnærmet virkelig verdi. Ingen finansielle instrumenter er flyttet fra et nivå til et annet i løpet av rapporteringsperioden. Det foreligger ingen avtaler om sikkerhetsstillelse for finansielle instrumenter.

Følgende tabell presenterer endringene i instrumenter klassifisert i nivå 3 pr. 31.12.:

	2015	2014
Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg 01.01.	129.469	116.002
Tilgang	12.716	10.568
Avgang/nedskrivning	-3.539	-5.424
Endring i verdi ført mot utvidet resultat	4.054	8.583
Gevinst/tap ved realisasjon ført mot ordinært resultat	106	-260
Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg 31.12.	142.806	129.469

Verdivurdering

Det har ikke vært endring i verdsettelsesmetoder i løpet av rapporteringsperioden.

Nivå 1

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på omsetningskurs på balansedagen. Omsetningskursen som benyttes for finansielle eiendeler er gjeldende kjøpskurs; for finansielle forpliktelser benyttes gjeldende salgskurs. Kursene hentes fra Oslo Børs.

Nivå 2

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked bestemmes ved bruk av verdsettelsesmetoder. Disse metodene maksimerer bruken av observerbare markedsdata der det er tilgjengelig og baserer seg i minst mulig grad av bankens egne estimater. Disse finansielle instrumentene inngår i nivå 2. Virkelig verdi på finansielle instrumenter tilgjengelig for salg, fastsettes for obligasjoner av Eika Kapitalforvaltning.

Nivå 3

Banken bruker ulike metoder og gjør forutsetninger basert på markedsforholdene som eksisterer på hver balansedag. For langsiktige forpliktelser benyttes omsetningskurs for det aktuelle instrument eller for et lignende instrument. Andre teknikker, slik som diskontert verdi på fremtidige kontantstrømmer benyttes for å fastsette virkelig verdi for øvrige finansielle instrumenter. Dersom en eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå 3. For aksjer som ikke handles på regulert marked benyttes siste omsatte kurs, evt. bokført verdi av egenkapital. Verdien på aksjene i Eika Gruppen er vurdert ut fra verdsettelse foretatt av finansavdeling i Eika. Verdien på 118,9 pr. aksje er vurdert ut fra regnskap 2014, samt emisjonskurs i 2015. EBK-aksjene er vurdert til 4,3 pr. aksje på bakgrunn av interne salg i 2015 mellom eksisterende eiere.

Sensitivitetsanalyse nivå 3

En negativ endring i verdifastsettelsen for aksjer i Eika Gruppen AS og EBK på 10% ville medført en verdiendring på til sammen 13,4 mill., 9,0 mill av nedskrivningen ville blitt ført over utvidet resultat, resterende nedskrivning ville påvirket ordinært resultat. Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, verdsettes til amortisert kost.

Finansielle derivater

Banken har finansielle derivater for å sikre seg mot rente- og valutarisiko. Ved første gangs innregning måles derivater til virkelig verdi. Virkelig verdi på derivater beregnes som nåverdi av estimerte fremtidige kontantstrømmer. Dette beregnes av eksterne finansielle institusjoner. Vi har ikke derivater som inngår i en regnskapsmessig sikring. Endringer i virkelig verdi på derivater resultatføres under netto gevinst på finansielle instrumenter til virkelig verdi.

23. Andre eiendeler

	2015	2014
Periodiseringer/diverse fordringer	5.231	4.275
Sum andre eiendeler	5.231	4.275

24. Sertifikatlån/Obligasjonslån/Gjeld til kredittinstitusjoner pr. 31.12.15

Sertifikat/Obligasjonslån	Lånedato	Forfall	Rente	Grunnlag	Klausuler	Lånesum
ISIN NO0010754377	11.12.15	11.05.16	fast	1,88 %	Sertifikat	75.000
ISIN NO0010754385	11.12.15	12.09.15	fast	1,90 %	Sertifikat	75.000
ISIN NO0010754914	29.12.15	23.05.16	fast	1,80 %	Sertifikat	50.000
ISIN NO0010754922	29.12.15	28.10.16	fast	1,83 %	Sertifikat	50.000
ISIN NO0010662604	26.11.12	25.11.16	fast	3,55 %	Åpent obl. lån	150.000
ISIN NO 0010703424	21.02.14	21.11.18	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	200.000
ISIN NO 0010733405	23.03.15	23.03.18	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	150.000
ISIN NO 0010741051	01.07.15	01.10.19	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	300.000
ISIN NO 0010712623	13.06.14	28.02.19	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	150.000
ISIN NO 0010675861	07.05.13	07.03.16	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	200.000
ISIN NO 0010672686	04.03.13	03.03.17	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	200.000
ISIN NO 0010690837	26.09.13	19.06.16	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	100.000
ISIN NO 0010690845	10.10.13	08.09.17	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	300.000
Sum pålydende						2.000.000
Underkurser						-5.157
Periodiserte renter						3.831
Sum bokførte sertifikat og obligasjonsgjeld						1.998.674

Gjeld til kredittinstitusjoner	Lånedato	Forfall	Rente	Grunnlag	Lånesum
Kredittforeningen for Sparebanker	27.11.13	27.02.18	flytende	3M NIBOR	150.000
Sum pålydende					150.000
Periodiserte renter og mer-/mindreverdi					671
Sum innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid					150.671

Ansvarlig låne kapital/fondsobligasjonslån	Lånedato	Forfall	Rente	Grunnlag	Klausuler	Lånesum
ISIN NO 0010718786	15.09.14	evig	flytende	3M NIBOR	Ansvarlig lån	80.000
ISIN NO 0010729643	04.02.15	evig	flytende	3M NIBOR	Fondsobl. lån	60.000
Sum pålydende						140.000
Underkurser						-240
Periodiserte renter						516
Sum bokført ansvarlig låne kapital/fondsobligasjonslån						140.276

Det har ikke forekommet brudd på lånebetingelsene i perioden.

Sertifikatlån/Obligasjonslån/Gjeld til kredittinstitusjoner pr. 31.12.14

Sertifikat/Obligasjonslån	Lånedato	Forfall	Rente	Grunnlag	Klausuler	Lånesum
ISIN NO0010662604	26.11.12	25.11.16	fast	3,55 %	Åpent obl. lån	150.000
ISIN NO 0010703424	21.02.14	21.11.18	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	200.000
ISIN NO 0010564727	26.02.10	26.02.15	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	125.000
ISIN NO 0010574528	11.05.10	11.08.15	fast	4,75 %	Åpent obl. lån	150.000
ISIN NO 0010712623	13.06.14	28.02.19	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	100.000
ISIN NO 0010675861	07.05.13	07.03.16	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	200.000
ISIN NO 0010672686	04.03.13	03.03.17	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	200.000
ISIN NO 0010690837	26.09.13	19.06.16	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	100.000
ISIN NO 0010690845	10.10.13	08.09.17	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	200.000

Sum pålydende **1.425.000**

Underkurser -230

Periodiserte renter 5.554

Sum bokførte sertifikat og obligasjonsgjeld **1.430.324**

Gjeld til kredittinstitusjoner	Lånedato	Forfall	Rente	Grunnlag	Lånesum
DnB ASA Oppgjørskonto			flytende	NOWA	24.224
Kredittforeningen for Sparebanker	27.11.13	27.02.18	flytende	3M NIBOR	150.000
Obosbanken AS			flytende	3M NIBOR	50.995

Sum pålydende **225.219**

Periodiserte renter og mer-/mindreverdi 4.004

Sum innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid **229.223**

Ansvarlig låne kapital/fondsobligasjonslån	Lånedato	Forfall	Rente	Grunnlag	Klausuler	Lånesum
ISIN NO 0010718786	15.09.14	evig	flytende	3M NIBOR	Ansvarlig lån	80.000
ISIN NO 0010255573	16.03.05	evig	flytende	3M NIBOR	Fondsobl. lån	50.000

Sum pålydende **130.000**

Underkurser -167

Periodiserte renter 175

Sum bokført ansvarlig låne kapital/fondsobligasjonslån **130.008**

25 Finansiell gjeld	2015	2014
Finansiell gjeld pr. 01.01	1.789.555	1.657.874
Opptak i perioden	810.000	480.000
Nedbetaling i perioden	-325.000	-425.000
Endring påløpte renter	15.066	76.681
Finansiell gjeld pr. 31.12.	2.289.621	1.789.555

Inkluderer gjeld til kredittinstitusjoner og obligasjonsgjeld, samt ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån.

26 Fondsobligasjonslån/ansvarlig lån

Fondsobligasjonslån på 50 mill fra 16.03.05 ble i første kvartal av 2015 callt og innfridd pga. regulatoriske endringer. Samtidig den 04.02.15 ble det tatt opp et nytt fondsobligasjonslån på 60 mill som er godkjent etter nytt kapitalkravsregelverk. Lånet forrentes til Nibor + 3,25 prosentpoeng. Renten er for tiden 4,35%.

Banken tok den 15.09.14 opp et evigvarende ansvarlig lån på 80 mill. for å optimalisere kapitalstrukturen i banken. Lånet forrentes til Nibor + 1,60 prosentpoeng. Renten er for tiden 2,70%.

27 Påløpte kostnader og forskuddsbet. inntekter

	2015	2014
Påløpte feriepenge og aga av feriepenge	4.461	4.177
Arbeidsgiveravgift	1.322	2.006
Resultatlønn/bonus	2.314	2.700
Periodiseringer	3.977	4.213
Sum påløpte kostn. og forskuddsbet. innt.	12.074	13.096

28 Annen gjeld

	2015	2014
Leverandørgjeld	1.578	2.194
Skattetrekk	2.443	2.283
Bankremisser	1.123	1.685
Merverdiavgift	294	284
Periodiseringer	5.185	4.512
Sum annen gjeld	10.623	10.958

29 Kapitaldekning

	2015	2014
Innskutt kapital	166.726	166.734
Opptjent kapital, ekskl. foreslått utbytte	406.593	370.425
Fradrag immaterielle eiendeler	-1.667	-1.343
Fradrag "prudent valuation"	-357	-217
Fradrag for ansvarlig kapital andre finansinstitusjoner, ikke vesentlig eierandel < 10%	-87.859	-59.420
Overgangsbestemmelser vedr. fradrag for ikke vesentlige eierandeler	52.715	19.561
Ren kjernekapital	536.151	495.740
Fondsobligasjoner	60.301	50.000
Overgangsbestemmelser vedr. fradrag for ikke vesentlige eierandeler	-26.358	-23.768
Kjernekapital	570.094	521.972
Ansvarlig kapital	79.976	79.848
Overgangsbestemmelser vedr. fradrag for ikke vesentlige eierandeler	-26.358	-23.768
Overgangsbestemmelser vedr. urealiserte gevinster	0	10.071
Ansvarlig kapital	623.712	588.123

Eksponeringskategori/beregningsgrunnlag

<i>Lokale og regionale myndigheter</i>	12.175	19.970
<i>Offentlige foretak</i>	0	2.004
<i>Institusjoner</i>	23.740	34.773
<i>Foretak</i>	460.668	554.786
<i>Massemarkedsengasjementer</i>	186.069	418.842
<i>Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom</i>	2.369.200	1.772.068
<i>Forfalte engasjementer</i>	15.795	34.204
<i>Obligasjoner med fortrinnsrett</i>	13.044	13.667
<i>Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating</i>	6.965	
<i>Andeler i verdipapirfond</i>	13.552	64.457
<i>Egenkapitalposisjoner</i>	57.128	65.026
<i>Øvrige engasjementer</i>	158.558	341.724
Beregningsgrunnlag kredittrisiko	3.316.894	3.321.521
Beregningsgrunnlag operasjonell risiko	248.485	216.590
Beregningsgrunnlag CVA-risiko	4.188	5.175
Samlet beregningsgrunnlag	3.569.567	3.543.286

Beregningsgrunnlag i % av forv.kap. 51,12 % 55,23 %

Kapitaldekning	17,47 %	16,60 %
Kjernekapitaldekning	15,97 %	14,73 %
Ren kjernekapitaldekning	15,02 %	13,99 %

Uten gjeldende overgangsbestemmelser i kapitaldekningsforskriften er ren kjernekapitaldekning på 13,54%.

Banken har et langsiktig mål om å ha en kapitaldekning på over 18,5% og en ren kjernekapitaldekning på 15%.

30 Pensjonsforpliktelser

Banken hadde i 2014 en ytelsesbasert og en innskuddsbasert pensjonsordning dekket gjennom DnB Livsforsikring. Banken ga i 2010 alle ansatte anledning til å gå over til innskuddspensjonsordning. I slutten av 2014 ble det vedtatt at også resten av arbeidstakerene skulle over i en innskuddsbasert pensjonsordning fra 31.12.14.

Forpliktelsen knyttet til ytelsesordningen skulle derfor falle bort, og ble derfor inntektsført i sin helhet i 2014.

Det viste seg i ettertid at pensjonister og delvis uføre i banken ikke kan overføres til en innskuddsbasert pensjonsordning. Derfor er sammenligningstall i bankens regnskap korrigert og forpliktelsen til de gjenstående arbeidstakere/pensjonister tatt inn igjen i regnskapet.

I alt 60 ansatte er med i den innskuddsbaserte ordningen i 2015 og innbetalt premie i år er 2.920 mot 620 i fjor.

Forpliktelsen gjennom den ytelsesbaserte ordningen dekket 15 pensjonister inkl. uføre. Banken har også en forpliktelse knyttet til AFP som avsluttes i 2017. Den etterfølgende oppstilling omfatter begge disse ordningene.

Ved beregning av de framtidige pensjoner er følgende forutsetninger lagt til grunn:

	31.12.15	31.12.14
Diskonteringsrente	2,5 %	3,0 %
Lønnsregulering	2,5 %	3,3 %
Årlig forventet G- regulering	2,3 %	3,0 %
Pensjonsregulering	2,3 %	3,0 %
Dødelighetstabell	K2013 BE	K2013 BE
Uføretabell	IR02	IR02

Årets pensjonskostnad fremkommer slik:

	31.12.15	31.12.14
Servicekost og andre kostnader/(inntekter)	68	2.119
Årets pensjonsopptjening (Service cost)	0	1.738
Renter på service cost	0	71
Arbeidsgiveravgift (aga)	0	255
Service cost inkl. renter og aga	0	2.064
Administrasjonskostnader	60	48
Arbeidsgiveravgift (aga)	8	7
Administrasjonskostnader inkl. aga	68	55
Planendringer i perioden	0	0
Avkorting/oppgjør på DBO	0	0
Oppgjør pensjonsmidler	0	0
Netto planendringer, avkorting, oppgjør	0	0
Arbeidsgiveravgift	0	0
Netto planendringer, avkorting, oppgjør, inkl. aga	0	0
Finans kostnad / (inntekt)	176	897
Rentekostnad / (inntekt) på netto forpliktelser	154	789
Arbeidsgiveravgift (aga)	22	108
Netto rentekostnader (inntekter)	176	897
Periodens netto pensjonskostnad / (inntekt)	244	3.016

Finanskostnad er også klassifisert i regnskapet som pensjonskostnad.

Pensjonskostnad ført over utvidet resultat	31.12.15	31.12.14
Estimatavvik tap (gevinst) - endring diskonteringsrente	-388	4.586
Estimatavvik tap (gevinst) - endring i de andre økonomiske forutsetningene	-413	-2.008
Estimatavvik tap (gevinst) - endring i dødelighetstabell	0	0
Estimatavvik tap (gevinst) - endring i andre demografiske forutsetninger	0	0
Estimatavvik tap (gevinst) - Endring i andre forhold DBO	-359	-5.431
Estimatavvik tap (gevinst) - Endring i andre forhold pensjonsmidler	15	-1.685
Fonds- og rentegaranti kostnader	374	341
Tap (gevinst) i perioden ført over utvidet resultat	-771	-4.197

Endring i ytelsesbasert forpliktelser	2015	2014
Pensjonsforpliktelse 01.01	19.525	51.651
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	-152	1.457
Rentekostnad	448	2.089
Opphør av avtale	0	-31.709
Aktuarielle tap/(gevinster)	-1.161	-2.855
Utbetalte ytelser	-1.117	-1.108
Pensjonsforpliktelse 31.12 inkl. aga	17.543	19.525

Endring i pensjonsmidlenes virkelige verdi	2015	2014
Virkelig verdi pensjonsmidler 01.01	11.243	27.063
Forventet avkastning på pensjonsmidler	204	1.137
Opphør av avtale	0	-22.030
Aktuarielle (gevinster)/tap	-389	1.344
Bidrag fra arbeidsgiver	1.075	4.309
Utbetalte ytelser	-577	-580
Virkelig verdi pensjonsmidler 31.12	11.556	11.243

Faktisk avkastning på pensjonsmidlene var 204 i 2015, 1137 i 2014, 918 i 2013, 372 i 2012 og 843 i 2011.

	2015	2014	2013	2012	2011
Nåverdien av den ytelsesbaserte pens. forpl.	17.543	19.525	51.651	47.279	40.248
Virkelig verdi av pensjonsmidlene	11.556	11.243	27.063	23.576	21.784
Underskudd/(overskudd)	5.987	8.282	24.588	23.703	18.464
Erfarte justeringer på pensjonsforpliktelsene	-1.160	-2.853	1.683	2.470	7.940
Erfarte justeringer på pensjonsmidlene	389	-1.344	1.122	686	-803

31 Egenkapitalbevisiere

Banken har etter årets emisjon nå utstedt 1.527.272 stk egenkapitalbevis pålydende kr 100.

Egenkapitalbevisierens rettigheter følger forskrift om egenkapitalbevis i sparebank.

20 største egenkapitalbevisiere pr 31.12.15:	Antall	Andel
MP Pensjon	123.555	8,09 %
Berg Invest Holding AS	117.981	7,12 %
Forsvarets Personellservice	108.800	6,83 %
Verdipapirfondet Eika Utbytte	64.495	3,73 %
Thore Hyggen	45.348	2,97 %
Sparebankstiftelsen DnB Nor	38.000	2,49 %
Lombard International Assurance	33.722	2,21 %
Rakon Eiendom AS	32.790	2,15 %
Kjell Petter Johansen	27.500	1,71 %
Thorbjørn Grunna	26.150	1,65 %
Schlösser-Møller Gruppen AS	26.122	1,61 %
Trønder Økonomi AS	25.170	1,39 %
Sifo Invest AS	24.401	1,31 %
Unne Invest AS	19.285	1,26 %
Lega AS	16.900	1,11 %
Universal Presentkort AS	16.400	1,07 %
Libeda AS	16.390	1,03 %
Eilif Ansgar Røbech	13.600	0,99 %
Brødrene Johanssen Holding AS	13.560	0,98 %
Erlend Klefstad	13.000	0,95 %
Øvrige	724.103	49,35 %
Totalt utstedte egenkapitalbevis	1.527.272	100,00 %
Totalt antall egenkapitalbevisiere	621	

Egenkapitalbevisbrøk	2015	2014
Eierandelskapital	152.727	152.727
Beholdning av egne egenkapitalbevis	-2	-19
Overkursfond	14.008	14.008
Utjevningsfond, ekskl. avsatt utbytte	16.964	4.805
A. Sum egenkapitalbevisierens kapital	183.697	171.521
Grunnfondskapital	333.634	292.349
B. Sum grunnfondskapital ekskl. FUG/utbytte	333.634	292.349
Annen egenkapital, ikke resultatført	13.661	13.661
Egenkapital 01.01. ekskl. utbytte/gaver	530.992	477.531
Egenkapitalbevisbrøk A/(A+B)	35,5 %	37,0 %

Brøken beregnes i utgangspunktet på grunnlag av egenkapital ved begynnelsen av året, fratrukket foreslått utbytte/gaver. I tillegg medregnes i eierbrøken en andel av emisjonsbeløpene tilsvarende antall dager etter registrering i Foretaksregisteret. Fond for urealiserte gevinster holdes utenfor da de fordeles forholdsmessig.

Egenkapitalbevis eid av tillitsvalgte:	Antall*
Styremedlemmer:	
Jan Erik Helgemo, varamedlem	9.866
Roar Øverbø*	9.600
Esten Bollingmo, ansattvalgt	1.159
Marianne Bringdal *	650
Bernt Gagnås, nestleder	550
Mona Berg Valseth (ansattvalgt vara)	426

Forstanderskapsmedlemmer 2015:

Pål Berg* (repr. Berg Invest Holding AS)	117.981
Erik Schlösser Møller* (repr. Schlösser Møller Gruppen AS)	26.122
Leidulf Gravråk*	25.634
Frank G. Forseth *	25.170
Anna E. Rathe	9.700
Jørgen Tøndel *	8.497
Atle Hagen	4.000
Kåre Skånøy	3.902
Ståle Vandvik	2.875
Stig Kristian Hafsmo	2.737
Anders Losen	2.110
Jørn Wangberg	1.650
Else Løhre	1.500
Karl Holshaug	1.322
Odd Jarle Brodal	1.302
Terje Tyskø	1.151
May-Liss Langørgen	943
Kari Aune	891
Berit Johanne Holthe*	803
Ingeborg Nideng	660
Mai Kristin Søtvik	683
Tove Børseth *	561
Inger Anita Fremo	531
Marianne Eidsmo	351
Kristmar Sunnset	300
Stig Langseth	275
Petra Løvseth	150
Ane E. Meistad	115

*) Egenkapitalbevis eid av nærstående er inkludert.

32 Garantiansvar og pantstillelser

Garantiansvar	2015	2014
Betalingsgarantier Eika Boligkreditt	19.900	141.723
Betalingsgarantier øvrige	63.791	46.940
Kontraktsgarantier	99.955	67.128
Sparebankenes Sikringsfond	0	0
Sum garantiansvar	183.646	255.791

Ingen del av garantiansvaret er kontraktsgarantert av andre kredittinstitusjoner. Se også note 11g.

Pantstillelser og lignende	2015	2014
Obligasjoner stillet som sikkerhet for lån i Norges Bank, bokf. verdi	175.671	156.658
Sum pantstillelser	175.671	156.658

Banken stiller garanti for lån som er formidlet til Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som kriteriet at lånet er innenfor 60% av panteobjekt. Betalingsgarantiene overfor EBK består av 835 avtaler mot 798 i fjor. Garantibeløpet er tredelt jfr. egen note om Eika Boligkreditt. Årlige garantiprovisjoner utgjør ca. 0,05 mill. kr.

Banken har pr. i dag ikke systemer som kan beregne eksakt nåverdi av den fremtidige provisjonsinntekten på hver enkelt garantiavtale. Nåverdi av den fremtidige årlige innbetalingen er beregnet til ca. 3,5 mill.kr. lik fjoråret, dette ut i fra en gjennomsnittlig garantitid på 4 år. Det er benyttet en forenklet metode for å beregne nåverdien av denne eiendelen og forpliktelsen. Eiendelen og forpliktelsen er pga. usikkerheten i beregningen og at den ikke utgjør noen resultateffekt, ikke medtatt i regnskapet som eiendel eller forpliktelse.

Det har ikke vært foretatt utbetalinger på garantier i 2015 eller 2014. Banken stiller samme krav til sikkerheter på garantier som for øvrig kredittgivning, jfr. note 3.

Finansielle garantier skal innregnes etter reglene i IAS 39.14 og måles etter reglene i IAS 39.43 og IAS 39.47 jfr IAS 39.AG4 med mindre reglene i IAS 39.29-37 jfr IAS 39.AG47-AG52 kommer til anvendelse. Det finnes ikke unntak fra dette. Innregningen gjøres ved at garantiforpliktelsen vises som en gjeldspost, og en tilhørende fordring på garantiprovisjoner. Så lenge garantiforpliktelsen ikke er påvirket av IAS 37 (jf. IAS 39.47(c)(i)), vil balanseføringen av garantiforpliktelsen ikke ha resultatmessig effekt. Vår vurdering har derfor vært at de finansielle garantiene ikke er vesentlige for bankens regnskap, og at inntil vi har systemer for å gjennomføre nøyaktige beregninger kan en balanseføring utelates, med referanse til IASBs rammeverk paragraf 30. De finansielle garantiene er pr. i dag ikke balanseført, og det gjøres en løpende inntektsføring av garantiprovisjoner.

33 Sparebankenes Sikringsfond

Avgift til Sparebankenes Sikringsfond er kostnadsført med 2,7 mill mot 2,4 mill i fjor.

34 Leieavtaler

Bankens avdelingskontorer på Ler og Korsvegen holder til i leide lokaler. Leieavtalene utgår i 2018 og 2020 for hhv. Korsvegen og Ler med oppsjon på forlengelse. Årlig leie for lokaler til filialene er 140 mot 132 i fjor. Banken har inngått ny leieavtale fra april 2015 i nye lokaler på Bassengbakken på Solsiden i Trondheim . Leiekostnadene er i årlig 1,3 mill.

35 Hendelser etter balansedagen

Styrets forslag til utbytte er på 12,9 MNOK for 2015. Endelig vedtak foretas i generalforsamling 15. mars 2016, jfr. note 13.

I januar 2016 økte banken sin eierandel i Heimdal Eiendomsmgling AS fra 20% til 51%.

Vedtektene i banken er endret og tilpasset ny finansforetakslov og gjelder fra og med 2016.

KONTROLLKOMITEENS MELDING

KONTROLLKOMITEENS MELDING FOR 2015

Kontrollkomiteen har i året 2015 hatt 7 møter og behandlet 18 saker. Kontrollkomiteen har utført sitt verv i.h.h.t. Sparebankloven og instruks for kontrollkomiteen.

Kontrollkomiteen har gjennom stikkprøver kontrollert at bankens verdipapirer, pantobligasjoner, gjeldsbrev, deponerte verdier, garantidokumenter, forvaltede og oppbevarte midler er til stede. Videre har kontrollkomiteen gjennomgått styrets forskjellige utlån og sett etter at forvaltningen av sparebankens midler er i overensstemmelse med reglene i Sparebankloven.

Revisjonsarbeidet har vært ajour og er utført tilfredstillende.

Revisjonens antegnelser gjennom året er tilfredstillende besvart.

Kontrollkomiteen har fått seg forelagt de papirer og opplysninger den har bedt om.

Bankens virksomhet har vært i samsvar med Sparebankloven, bankens vedtekter, forstanderskapets vedtak og andre bestemmelser som banken plikter å rette seg etter.

Kontrollkomiteen har gjennomgått bankens årsoppgjør, styrets og revisjonens beretning for året 2015.

Nedskrivninger anses forsvarlige.

Kontrollkomiteen tilrår overfor forstanderskapet at det fremlagte resultatregnskap og balanse fastsettes som bankens regnskap for 2015.

Melhus, den 02.03.2016.

Frode Kvernød

Frank G. Forseth

Kristmar Sunnset

Til generalforsamlingen i Melhus Sparebank

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Melhus Sparebank. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap, endringer i egenkapitalen og kontantstrøm for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for bankens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av bankens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Melhus Sparebank per 31. desember 2015, og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

PricewaterhouseCoopers AS, Brattørkaia 17 B, NO-7492 Trondheim

T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no

Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen og om redegjørelser om foretaksstyring og samfunnsansvar

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av bankens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Trondheim, 11. februar 2016
PricewaterhouseCoopers AS

Tore Helgesen
Statsautorisert revisor

HOVEDTALL MELHUSBANKEN

Beløp i tusen kroner og i % av midlere forvaltning

Resultat	2015		2014	
Renteinntekter	234.920	3,48 %	271.989	4,19 %
Rentekostnader	114.875	1,70 %	151.117	2,33 %
Rentenetto	120.045	1,78 %	120.872	1,86 %
Netto andre driftsinntekter	38.932	0,58 %	40.054	0,62 %
SUM driftsinntekter	158.977	2,36 %	160.926	2,48 %
Personalkostnader	46.589	0,69 %	33.851	0,52 %
Andre driftskostnader	43.006	0,64 %	33.124	0,51 %
SUM driftskostnader	89.595	1,33 %	66.975	1,03 %
Driftsresultat før tap	69.382	1,03 %	93.951	1,45 %
Tap på utlån	5.010	0,07 %	7.895	0,12 %
Andel av resultat tilknyttet selskap	1000	0,01 %	1396	0,02 %
Driftsresultat før skatt	65.372	0,97 %	87.452	1,35 %
Skatt	17.537	0,26 %	22.711	0,35 %
Resultat	47.835	0,71 %	64.741	1,00 %

Nøkkeltall	2015	2014
Fra balansen		
Forvaltningskapital	6.983.297	6.415.514
Midlere forvaltningskapital	6.747.443	6.486.218
Utlån til kunder	6.323.073	5.728.439
Utlån privatmarked	4.210.343	3.742.049
Utlån til Eika Boligkreditt	1.230.850	1.214.961
Innskudd fra kunder	4.054.042	4.016.704
Gj.snitlig Egenkapital fra 01.01	561.305	511.557
Rentabilitet m.v.		
Driftskostnader i % av driftsinntekter	56,00 %	41,26 %
Driftsk. i % av driftsinnt. ekskl. kursgev.*	56,11 %	41,38 %
Resultat i % av midl. Forvaltningskap.	0,71 %	1,00 %
Resultat i % av gj.snitlig Egenkapital	8,52 %	12,66 %
Resultat før skatt i % av midl. Forvaltningskap.	0,97 %	1,35 %
Provisjonsinnt. (banktj.) i % av totale innt.	22,12 %	20,91 %
Antall årsverk	55	53
Antall bankkontor	6	5
Midlere forvaltningskapital pr. årsverk	122.681	122.381
Soliditet		
Ansvarlig kapital	632.712	593.442
Kapitaldekning	17,47 %	16,60 %
Kjernekapitalprosent	15,97 %	14,73 %
Ren kjernekapital	15,02 %	13,99 %
Bokførte tap i % av utlån pr. 1.1	0,09 %	0,14 %
Nedskr. utlån. i % av brutto utlån	0,21 %	0,19 %
Finansiering - likviditet		
Innskudd i % av utlån	64,25 %	70,25 %
Økning forv.kapital i % av forv. pr. 1.1.	8,85 %	1,78 %
Økning utlån i % av utlån pr. 1.1.	10,38 %	9,32 %
Utlånsvekst siste 12 mnd. inkl. EBK	8,79 %	7,50 %
Andel private utlån i Eika Boligkreditt AS	22,62 %	24,51 %
Økning innskudd i % av innskudd pr. 1.1.	0,93 %	6,51 %
Liquidity Coverage Ratio (LCR)	78,00 %	31,00 %

Egenkapitalbevis (EKB)

Egenkapitalbevisbrøk	35,5 %	37,0 %
Antall utstedte bevis	1.527,272	1.527,272
Børskurs	125,5	124
Børsverdi	191.673	189.382
Bokf. egenkapital per EKB (inkl. utbytte)	130	129
Resultat per EKB	11,12	15,67
Utbytte per EKB	8,5	9,0
Pris / Resultat per EKB	11,28	7,91
Pris / Bokført egenkapital	0,96	0,96

*) ekskl. gevinster/tap på aksjer og egenkapitalbevis til virkelig verdi over resultat

FORSTANDERSKAPET

Innskytervalgte

Bjerkaker, Bård (nestleder)
Senneset, Gunnar Nyvang
Eid, Bodil Ingrid
Holthe, Berit J.
Hummelvoll, Terje
Løseth, Petra
Mørkved, Siv
Sunnset, Kristmar

Varamedlemmer

Berg, Jan
Lomheim, Ingar
Løhre, Else
Reitan, Ketil

Styremedlemmer

Berg, Bjarne (leder)
Bollingmo, Esten (ansattvalgt)
Bringedal, Marianne
Gagnås, Bernt (nestleder)
Riset, Turid
Temre, Jo Stein
Øverbø, Roar

Kommunevalgte

Bjørseth, Ingebrigt
Bøhle, Erling
Børseth, Tove
Gråbak, Sigmund
Larsen, Marit
Løfaldli, Guro
Myhr, Per Agnar
Segtnan, Britt Rønning

Varamedlemmer

Fjelle, Berit Wold
Høiseith, Lars
Restad, Stein
Øien, Atle

Varamedlemmer

Berg, Mona Valseth
Helgemo, Jan Erik
Myhr, Ann-Sølvi Valås
Løfaldli, Guro

Ansattevalgte

Aune, Kari
Brodal, Odd Jarle
Holshaug, Karl
Meistad, Ane E.
Langørgen, May-Liss
Søtvik, Mai Kristin
Tyskø, Terje
Vandvik, Ståle

Varamedlemmer

Langseth, Stig
Eidsmo, Marianne
Hafsmo, Stig Kristian
Fremo, Inger Anita

Kontrollkomiteen

Forseth, Frank (leder)
Kvernød, Frode
Sunnset, Kristmar

Egenkapitalbevisiere

Berg, Pål*
Forseth, Frank
Gravrák, Leidulf (leder)
Hagen, Atle
Helgemo, Jan Erik
Losen, Anders J.
Rathe, Anna E.
Erik Schløsser Møller**

Varamedlemmer

Nideng, Ingeborg
Skånøy, Kåre
Tøndel, Jørgen
Wangberg, Jørn

Varamedlemmer

Holthe, Berit J.
Løseth, Petra

* Representerer Berg Invest Holding AS

** Representerer Schløsser Møller Gruppen AS

